

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

AKT-EY-MINISTERINEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 2/2002,

tehty 7 päivänä lokakuuta 2002,

Cotonoun sopimuksen liitteen IV 28, 29 ja 30 artiklan täytäntöönpanosta

(2002/911/EY)

AKT-EY-MINISTERINEUVOSTO, joka

ottaa huomioon 23 päivänä kesäkuuta 2000 Cotonoussa allekirjoitetun AKT-EY-kumppanuussopimuksen ja erityisesti liitteen IV 28, 29 ja 30 artiklan,

ottaa huomioon mainituissa artikloissa tarkoitettua kehitysrahoitusyhteistyön AKT-EY-komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Cotonoun sopimuksen liitteen IV 28 artiklassa määrätään, että Euroopan kehitysrahaston varoin rahoitettavien sopimusten myöntämiseen sovelletaan liitteen IV määräyksiä sekä menettelyjä, jotka hyväksytään ministerineuvoston päätöksellä kehitysrahoitusyhteistyön AKT-EY-komitean suosituksesta.
- (2) Cotonoun sopimuksen liitteen IV 29 artiklassa määrätään, että Euroopan kehitysrahaston varoin rahoitettavien rakennusurakka-, toimitus- ja palvelusopimusten täytäntöönpanoon sovelletaan ensisijaisesti rahaston rahoittamiin sopimuksiin sovellettavia yleisiä ehtoja, jotka hyväksytään ministerineuvoston päätöksellä kehitysrahoitusyhteistyön AKT-EY-komitean suosituksesta.
- (3) Cotonoun sopimuksen liitteen IV 30 artiklassa määrätään, että AKT-valtion viranomaisten ja urakoitsijan, toimittajan tai palvelujen tarjoajan väliset mahdolliset riidat Euroopan kehitysrahaston rahoittaman kansainvälisen sopimuksen täytäntöönpanon aikana ratkaistaan välimiesmenettelyllä niiden menettelysääntöjen mukaisesti, jotka hyväksytään ministerineuvoston päätöksellä kehitysrahoitusyhteistyön AKT-EY-komitean suosituksesta.
- (4) Olisi säädettävä niistä yleisistä määräyksistä, yleisistä sopimusehdoista ja sovittelu- ja välimiesmenettelyä kos-

kevista säännöistä, joita sovelletaan johdanto-osan edellisissä kappaleissa tarkoitettuihin yhdeksän Euroopan kehitysrahaston sekä kaikkien tulevien rahastojen varoista rahoitettaviin sopimuksiin.

- (5) Olisi annettava uudet sopimuksia koskevat yleiset määräykset, jotka noudattavat kolmansien maiden kanssa tehtävään yhteistyöhön sovellettavia julkisia hankintoja koskevia yhteisön sääntöjä Cotonoun sopimuksen liitteen IV 28 artiklan mukaisesti.
- (6) AKT-EY-ministerineuvoston 29 päivänä maaliskuuta 1990 päätöksellä N:o 3/90 hyväksymiä yleisiä sopimusehtoja sekä sovittelu- ja välimiesmenettelyn sääntöjä voidaan sitä vastoin edelleen soveltaa AKT-EY-yhteistyöhön. Niiden voimassaoloa olisi siten jatkettava.
- (7) Olisi määrättävä menettelyistä yleisten määräysten ja yleisten sopimusehtojen mukauttamiseksi, jotta voidaan varmistaa niiden yhtenäisyys Euroopan yhteisön ulkoisen yhteistyön muissa ohjelmissa sovellettavien määräysten ja ehtojen kanssa AKT-EY-kumppanuuden erityispiirteet huomioon ottaen.
- (8) Olisi toteutettava useita seurantatoimia seminaarien ja sopimusten tekemistä käsittelevän käytännön oppaan muodossa, jotta asianomaiset voisivat tutustua edellä mainittuihin yleisiin määräyksiin ja yleisiin sopimusehtoihin,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Yleiset määräykset

Euroopan kehitysrahaston varoin rahoitettavien sopimusten valmisteluun ja sen rahoittamiin hankintoihin sovelletaan liit-

teenä olevia Euroopan kehitysrahastosta rahoitettavien rakennusurakka-, toimitus- ja palvelusopimusten yleisiä määräyksiä.

2 artikla

Yleiset sopimusehdot

Jollei Cotonoun sopimuksen liitteen IV 29 artiklan määräyk-
sistä muuta johdu, Euroopan kehitysrahaston varoin rahoitetta-
vien sopimusten täytäntöönpanoon sovelletaan seuraavia sään-
töjä:

- a) Euroopan kehitysrahaston rahoittamiin rakennusurakkaso-
pimuksiin sovellettavat yleiset ehdot,
- b) Euroopan kehitysrahaston rahoittamiin toimitussopimuk-
siin sovellettavat yleiset ehdot,
- c) Euroopan kehitysrahaston rahoittamiin palvelusopimuksiin
sovellettavat yleiset ehdot,

sellaisina kuin ne on hyväksytty 29 päivänä maaliskuuta 1990
tehdyllä AKT-EY-ministerineuvoston päätöksellä N:o 3/90.

3 artikla

Tarkistukset

AKT-EY-ministerineuvosto voi tarkistaa yleisiä määräyksiä ja
yleisiä sopimusehtoja varmistaakseen niiden yhtenäisyyden
Euroopan yhteisön ulkoisen yhteistyön muissa ohjelmissa
sovellettavien määräysten ja ehtojen kanssa, ottaen huomioon
AKT-EY-kumppanuuden erityispiirteet.

4 artikla

Riitojen ratkaisu

Euroopan kehitysrahaston varoin rahoitettaviin sopimuksiin
liittyvät riidat ratkaistaan sovellettavien yleisten ja erityisten
sopimusehtojen mukaisesti sovittelu- tai välimiesmenettelyllä,
jossa noudatetaan AKT-EY-ministerineuvoston 29 päivänä

maaliskuuta 1990 tehdyllä päätöksellä N:o 3/90 näitä sopi-
muksia varten hyväksymiä sovittelu- ja välimiesmenettelyn
sääntöjä.

5 artikla

Soveltaminen

Edellä 1 ja 2 artiklassa tarkoitettuja yleisiä määräyksiä ja yleisiä
sopimusehtoja sovelletaan yhdeksännen Euroopan kehitysr-
ahaston varoin rahoitettaviin sopimuksiin. Niitä sovelletaan
kaikkien tulevien rahastojen varoin AKT-EY-kumppanuussopi-
muksen nojalla rahoitettaviin sopimuksiin, jollei AKT-EY-mi-
nisterineuvosto toisin päätä.

6 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan Cotonoun sopimuksen voimaantu-
lopäivänä.

7 artikla

Täytäntöönpanotoimet

AKT-valtioiden, yhteisön jäsenvaltioiden ja yhteisön on omalta
osaltaan toteutettava tämän päätöksen täytäntöönpanon edel-
lyttämät toimenpiteet. Erityisesti AKT-valtioiden ja komission
on huolehdittava seurantatoimista, jotka helpottavat 1 ja 2
artiklassa tarkoitettujen yleisten määräysten ja yleisten sopi-
musehtojen soveltamista.

Tehty Brysselissä 7 päivänä lokakuuta 2002.

AKT-EY-ministerineuvoston puolesta valtuutet-
tuna

AKT-EY-suurlähettiläskomitean puheenjohtaja
Sutiawan GUNESSEE

LIITE

YLEISET MÄÄRÄYKSET

Euroopan kehitysrahaston (EKR) rahoittamat palveluhankintoja, tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskevat sopimukset

SISÄLLYSLUETTELO

- I KAIKKIEN HANKINTASOPIMUSTEN YHTEYDESSÄ SOVELLETTAVAT PERUSTOIMENPITEET
1. Johdanto
  2. Sopimuskelpoisuus
    - 2.1 Kansalaisuutta ja alkuperää koskeva sääntö
    - 2.2 Poikkeukset kansalaisuutta ja alkuperää koskevasta säännöstä
    - 2.3 Tilanteet, joissa hankintamenettelyyn osallistuminen on poissuljettu
    - 2.4 Osallistuminen tasapuolisin ehdoin
  3. Hankintamenettelyt
    - 3.1 Avoin menettely
    - 3.2 Rajoitettu menettely
    - 3.3 Yksinkertaistettu menettely
    - 3.4 Puitesopimus
    - 3.5 Julkisoikeudellisten laitosten toteuttamat toimet (työohjelma)
    - 3.6 Humanitaarinen ja hätäapu
    - 3.7 Tarjouskilpailukutsua koskevat yksityiskohtaiset säännöt
    - 3.8 Etuudet
  4. Sopimusten valinta- ja ratkaisuperusteet
  5. Lykkäysehdon sisältävä tarjouspyyntö
  6. Hankintamenettelyn peruuttaminen
  7. Ammattietiikkaa koskevat määräykset
  8. Muutoksenhakukeinot
- II PALVELUHANKINTOJA KOSKEVIEN SOPIMUSTEN YHTEYDESSÄ SOVELLETTAVAT ERITYISTOIMENPITEET
9. Johdanto
  10. Hankintamenettelyjä koskevat periaatteet
    - 10.1 Arvoltaan vähintään 200 000 euron sopimukset
      - 10.1.1 Rajoitettu menettely
      - 10.1.2 Neuvottelumenettely
    - 10.2 Arvoltaan alle 200 000 euron sopimukset
      - 10.2.1 Puitesopimus ja yksinkertaistettu menettely
  11. Rajoitettu kansainvälinen tarjouspyyntö (jota sovelletaan arvoltaan vähintään 200 000 euron sopimuksiin)
    - 11.1 Sopimusilmoitusten julkaiseminen
      - 11.1.1 Ennakoilmoitusten julkaiseminen (sopimuksia koskevat ennakoilmoitukset)
      - 11.1.2 Palvelusopimusta koskevien ilmoitusten julkaiseminen
    - 11.2 Suppean luettelon laatiminen
    - 11.3 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja sisältö
    - 11.4 Ratkaisuperusteet
    - 11.5 Menettelyn aikana annettavat lisätiedot
    - 11.6 Tarjousten viimeinen jättöpäivä
    - 11.7 Tarjousten voimassaoloaika
    - 11.8 Tarjousten jättäminen

- 11.9 Tarjousten avaaminen
- 11.10 Tarjousten analysoiminen
- 11.10.1 Teknisten tarjousten arviointi
- 11.10.2 Rahoitustarjousten arviointi
- 11.11 Hankintasopimuksen tekeminen
- 11.11.1 Toimeksisaajan valitseminen
- 11.11.2 Tarjouskilpailun ratkaisua koskeva ilmoitus
- 11.11.3 Hankintasopimuksen allekirjoittaminen
- 11.12. Asiantuntijoiden hyväksyminen
- 11.13 Mahdollisuus käyttää asiantuntijoita ja asiantuntijoiden korvaaminen
- 12. Arvoltaan alle 200 000 euron sopimusten tekemistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt
- 12.1 Puitesopimus
- 12.2 Yksinkertaistettu menettely

III TAVARANHANKINTOJA KOSKEVIIN SOPIMUKSIIN SOVELLETTAVAT ERITYISTOIMENPITEET

- 13. Johdanto
- 14. Hankintamenettelyjä koskevat periaatteet
- 14.1 Arvoltaan yli 150 000 euron sopimuksia koskevat periaatteet
- 14.1.1 Avoin menettely
- 14.1.2 Neuvottelumenettely
- 14.2 Arvoltaan 30 000–150 000 euron sopimukset
- 14.2.1 Paikallisesti ilmoitettava avoin menettely
- 14.2.2 Neuvottelumenettely
- 14.3. Arvoltaan alle 30 000 euron sopimukset
- 14.3.1 Yksinkertaistettu menettely
- 15. Avoin kansainvälinen tarjouspyyntö (jota sovelletaan arvoltaan yli 150 000 euron sopimukseen)
- 15.1 Sopimusilmoitusten julkaiseminen
- 15.1.1 Tavaranhankintasopimuksia koskevien ilmoitusten julkaiseminen
- 15.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja sisältö
- 15.3 Valinta- ja ratkaisuperusteet
- 15.4 Menettelyn aikana annettavat lisätiedot
- 15.5 Tarjousten viimeinen jättöpäivä
- 15.6 Tarjousten voimassaoloaika
- 15.7 Tarjousten jättäminen
- 15.8 Tarjousten avaaminen
- 15.9 Tarjousten analysoiminen
- 15.10 Hankintasopimuksen tekeminen
- 15.10.1 Toimeksisaajan valitseminen
- 15.10.2 Tarjouskilpailun ratkaisua koskeva ilmoitus
- 15.10.3 Sopimuksen allekirjoittaminen
- 16. Paikallisesti ilmoitettava avoin tarjouspyyntö (jota sovelletaan arvoltaan 30 000–150 000 euron sopimukseen)
- 17. Yksinkertaistettu menettely (jota sovelletaan arvoltaan alle 30 000 euron sopimukseen)

IV RAKENNUSURAKOITA KOSKEVIEN SOPIMUSTEN YHTEYDESSÄ SOVELLETTAVAT ERITYISTOIMENPITEET

- 18. Johdanto
- 19. Hankintamenettelyjä koskevat periaatteet
- 19.1 Arvoltaan yli 5 000 000 euron sopimukset
- 19.1.1 Avoin menettely

- 19.1.2 Neuvottelumenettely
- 19.2 Arvoltaan 300 000–5 000 000 euron sopimukset
- 19.2.1 Paikallisesti ilmoitettava avoin menettely
- 19.2.2 Neuvottelumenettely
- 19.3 Arvoltaan alle 300 000 euron sopimukset
- 19.3.1 Yksinkertaistettu menettely
- 20. Avoin kansainvälinen tarjouspyyntö (jota sovelletaan arvoltaan yli 5 000 000 euron sopimuksiin)
- 20.1 Sopimusilmoitusten julkaiseminen
- 20.1.1 Urakkasopimuksia koskevien ilmoitusten julkaiseminen
- 20.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja sisältö
- 20.3 Valinta- ja ratkaisuperusteet
- 20.4 Menettelyn aikana annettavat lisätiedot
- 20.5 Tarjousten viimeinen jättöpäivä
- 20.6 Tarjousten voimassaoloaika
- 20.7 Tarjousten jättäminen
- 20.8 Tarjousten avaaminen
- 20.9 Tarjousten analysoiminen
- 20.10 Hankintasopimuksen tekeminen
- 20.10.1 Toimeksisaajan valitseminen
- 20.10.2 Tarjouskilpailun ratkaisua koskeva ilmoitus
- 20.10.3 Sopimuksen allekirjoittaminen
- 21. Paikallisesti ilmoitettava avoin tarjouspyyntö (jota sovelletaan arvoltaan 300 000–5 000 000 euron sopimuksiin)
- 22. Yksinkertaistettu menettely (jota sovelletaan arvoltaan alle 300 000 euron sopimuksiin)

Liitteet

- Liite 1 Tarjouskilpailukutsua koskevat yksityiskohtaiset säännöt
- Liite 2 Määritelmät

I OSA

KAIKKIEN HANKINTASOPIMUSTEN YHTEYDESSÄ SOVELLETTAVAT PERUSTOIMENPITEET

1. JOHDANTO

Euroopan kehitysrahaston (EKR) varoista rahoitettavia palveluhankintoja, tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskevien sopimusten tekoon sovelletaan näitä yleisiä määräyksiä.

Näihin yleisiin määräyksiin sisältyvät hankintasopimuksiin osallistumista määräävät periaatteet ja edellytykset, tarjouksentekijöille annettavat ohjeet ja hankintasopimusten tekoa määräävät periaatteet ja edellytykset.

Palveluhankintoja, tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskevien sopimusten täytäntöönpanoon sovelletaan

- a) kaikkiin EKR:n rahoittamia hankintoja koskevien sopimusten luokkiin sovellettavia yleisiä sopimusehtoja;
- b) yhteisrahoitettujen hankkeiden ja ohjelmien osalta tai kun myönnetään poikkeus täytäntöönpanon antamiseksi kolmannen osapuolen tehtäväksi tai muissa soveltuissa tapauksissa kaikkia muita kyseisten AKT-maiden ja yhteisön hyväksymiä yleisiä ehtoja, jollaisia ovat
  - kyseisen AKT-valtion kansallisessa lainsäädännössä annetut yleiset ehdot tai kyseisen valtion hyväksymät kansainvälisiä hankintasopimuksia koskevat menettelytavat,
  - kaikki muut kansainväliset hankintasopimuksia koskevat yleiset ehdot;
- c) erityisohjeet.

Tiettyyn hankintasopimusluokkaan sovellettaviin yleisiin sopimusehtoihin sisältyvät hallintoa ja rahoitusta koskevat sekä oikeudelliset ja tekniset sopimusehdot.

Kuhunkin hankintasopimukseen sovellettaviin erityisohjeisiin sisältyvät yleisten sopimusehtojen muutokset, erityiset sopimusehdot, tekniset eritelmit ja kaikki muut hankintasopimukseen liittyvät seikat.

Kaikkiin näissä yleisissä määräyksissä käsittelemättömiin kysymyksiin sovelletaan toimeksiantajavaltion kansallista lakia (kansallista lainsäädäntöä).

2. SOPIMUSKELPOISUUS

Kelpoisuussäännöksiä kutsutaan säännöksiä, joissa määritellään tarjouspyyntöihin ja hankintamenettelyyn osallistumaan oikeutettujen toimijoiden kelpoisuusehdot. Säännökset koskevat luonnollisten henkilöiden kansalaisuutta, oikeushenkilöiden kotipaikkavaltiota ja hankintojen alkuperää.

2.1 Kansalaisuutta ja alkuperää koskeva sääntö

a) Tarjouskilpailuihin voivat osallistua ja EKR:n rahoittamia sopimuksia voivat saada tasapuolisin ehdoin

- AKT-valtioiden ja jäsenvaltioiden luonnolliset henkilöt, yritykset taikka julkiset tai puolijulkiset virastot,
- jäsenvaltioiden ja/tai AKT-valtioiden osuuskunnat ja muut julkis- tai yksityisoikeuden soveltamisalaan kuuluvat oikeushenkilöt,
- AKT-valtioiden yritysten ja/tai jäsenvaltioiden yritysten yhteisyritykset tai ryhmittymät.

Kansalaisuutta koskevaa sääntöä sovelletaan myös yhteisön rahoittamiin tarjouspyyntöihin tai palveluja koskeviin hankintamenettelyihin osallistuvien palveluja tarjoavien yhtiöiden ehdottamiin asiantuntijoihin.

Sen varmistamiseksi, että kansalaisuutta koskevaa sääntöä noudatetaan, tarjouspyyntöasiakirjoissa määrätään, että tarjoajien on ilmoitettava kansalaisuutensa esittämällä asiasta kansallisen lakinsa mukaiset tavanomaiset todisteet.

b) Kaikkien hankintasopimusten yhteydessä tehtyjen hankintojen on oltava peräisin yhteisöstä ja/tai AKT-valtioista. Sama koskee sellaisia toimeksisaajan urakka- ja palvelusopimusten yhteydessä tekemiä hankintoja ja tarvikkeita, joista on tarkoitus tulla osa hankkeeseen kuuluvaa omaisuutta sopimuksen täyttyttyä.

Tässä yhteydessä käsitteen "peräisin olevat tuotteet" määritelmää arvioidaan asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten ⁽¹⁾ perusteella, ja yhteisöstä peräisin oleviin tuotteisiin katsotaan kuuluviksi myös merentakaisista maista, merentakaisilta alueilta ja merentakaisista departementeista peräisin olevat tuotteet.

Tarjoajan on ilmoitettava tarjouksessaan hankintojen alkuperä. Toimeksisaajan on ehdottomasti esitettävä käyttämiensä välineiden alkuperätodistukset hankintaviranomaiselle joko tuodessaan hankinnat AKT-valtioon tai näiden hankintojen tilapäisen vastaanottamisen tai ensimmäisen laskun vastaanottamisen yhteydessä. Käytetty vaihtoehto vahvistetaan kussakin sopimuksessa tapauskohtaisesti.

Alkuperätodistuksen on oltava tätä tarkoitusta varten hankintojen alkuperämaassa tai siinä maassa, jonka kansalainen tavarantoimittaja on, nimetyn viranomaisen kyseisen maan allekirjoittamien kansainvälisten sopimusten mukaisesti laatima.

AKT-valtion hankintaviranomainen tarkistaa, että alkuperätodistus on toimitettu asianmukaisesti. Jos alkuperän osalta on vakavia epäilyjä, komission yksiköiden on otettava kantaa asiaan.

2.2 Poikkeukset kansalaisuutta ja alkuperää koskevasta säännöstä

Järjestelmän parhaan mahdollisen kustannustehokkuuden varmistamiseksi AKT-valtioiden ulkopuolisten kehitysmaiden luonnollisten tai oikeushenkilöiden voidaan antaa osallistua yhteisön rahoittamiin sopimuksiin asianomaisten AKT-valtion pyynnöstä. Asianomaisten AKT-valtioiden on kussakin tapauksessa toimitettava

⁽¹⁾ Erityisesti AKT-EY-kumppanuussopimuksen liitteeseen V sisältyvään pöytäkirjaan 1 verrattuna.

lähetyksen päällikölle tiedot, jotka yhteisö tarvitsee päättääkseen tällaisesta poikkeuksesta, ja erityistä huomiota on kiinnitettävä

- a) asianomaisen AKT-valtion maantieteelliseen sijaintiin;
- b) jäsenvaltioiden ja AKT-valtioiden urakoitsijoiden, tavaroiden ja palvelujen toimittajien sekä konsulttien kilpailukykyyn;
- c) tarpeeseen välttää sopimuksen täytäntöönpanosta aiheutuvien kustannusten liiallista nousua;
- d) kuljetusvaikeuksiin tai viivästyksiin toimitusaikojen tai muiden vastaavien ongelmien vuoksi;
- e) paikallisiin olosuhteisiin parhaiten soveltuvaan teknologiaan.

Kolmansien maiden osallistuminen yhteisön rahoittamiin sopimuksiin voidaan sallia myös, jos

- a) yhteisö osallistuu kyseisiä maita koskevien alueellisten tai alueiden välisten järjestelyjen rahoittamiseen;
- b) kyse on yhteisrahoitetuista hankkeista ja ohjelmista;
- c) kyse on hätäavusta.

Poikkeustapauksissa ja yhteisymmärryksessä komission kanssa palvelusopimuksiin voi osallistua konsulttiyrityksiä, joissa on asiantuntijoina kolmansien maiden kansalaisia.

Lisäksi hankintaviranomainen päättää toimien täytäntöönpanon aikana seuraavista asioista ja antaa kyseiset päätökset lähetyksen päällikön tiedoksi:

- a) tuotteiden hankkimisesta paikallisilta markkinoilta niiden alkuperästä riippumatta;
- b) sellaisten rakennusvälineiden ja -koneiden käytöstä, jotka eivät ole peräisin jäsenvaltioista tai AKT-valtioista, edellyttäen että vastaavia välineitä ja koneita ei valmisteta yhteisössä ja AKT-valtioissa.

2.3 Tilanteet, joissa hankintamenettelyyn osallistuminen on poissuljettu

Tarjouskilpailuihin ja hankintamenettelyyn ei voi osallistua sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka/jonka:

- a) on konkurssissa, purkamiseen liittyvässä tai muussa selvitystilassa, on sopinut akordista velkojen kanssa tai on keskeyttänyt liiketoimintansa taikka on muun vastaavan kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvan menettelyn alainen;
- b) on asianosaisena oikeudenkäynnissä, jonka tarkoituksena on konkurssiin asettaminen, yhtiön purkaminen tai muuhun selvitystilaan asettaminen tai akordikäsittely, taikka muussa vastaavassa kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvassa oikeudenkäyntimenettelyssä;
- c) on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä ammattinsa harjoittamiseen liittyvästä lainvastaisesta teosta;
- d) on ammattitoiminnassaan syylistynyt vakavaan virheeseen, jonka hankintaviranomaiset voivat näyttää toteen;
- e) on laiminlyönyt velvollisuutensa suorittaa sen valtion, johon hän on sijoittautunut, lainsäädännön mukaisia sosiaaliturvamaksuja;
- f) on laiminlyönyt velvollisuutensa maksaa sen valtion, johon hän on sijoittautunut, lainsäädännön mukaisia veroja;
- g) on vakavasti syylistynyt väärien tietojen antamiseen hankintaviranomaisen vaatiessa sellaisia tietoja, joita tarjouskilpailuun tai sopimukseen osallistuminen edellyttää;
- h) on todettu laiminlyöneen vakavasti sopimusvelvoitteitaan joko saman hankintaviranomaisen kanssa tehdyn sopimuksen tai jonkin muun yhteisön varoista rahoitetun sopimuksen yhteydessä;

- i) on kysymyksessä olevan tarjouspyynnön tai sopimuksen osalta jossain 7 kohdassa ("Ammattietiikkaa koskevat määräykset") mainituista tilanteista, joissa hankintamenettelyyn osallistuminen on poissuljettu.

Ehdokkaiden on esitettävä (rajoitetun menettelyn ensimmäisessä vaiheessa) hakemuksensa tueksi vakuutus, jossa todistetaan, etteivät he ole jossain edellä mainituissa kohdissa tarkoitetuista tilanteista.

Tarjoajien on esitettävä (rajoitetun menettelyn toisessa vaiheessa tai avoimen menettelyn ensimmäisessä ja ainoassa vaiheessa) hakemustensa tueksi sen maan lainsäädännön, johon he ovat sijoittautuneet, mukaiset tavanomaiset todistukset siitä, etteivät he ole missään edellä olevissa a, b, c, e ja f kohdissa mainituista tilanteista. Näiden todistusten tai asiakirjojen on oltava päivätty aikaisintaan 180 vuorokautta ennen hakemuksen viimeistä jättöpäivää. Lisäksi tarjoajien on esitettävä vakuutus, jossa todistetaan, ettei heidän tilanteensa ole muuttunut kyseisten todistusten antamispäivän jälkeen.

2.4 Osallistuminen tasapuolisin ehdoin

AKT-valtiot ja komissio toteuttavat tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen mahdollisimman laajan osallistumisen palvelu- ja toimitussopimuksia sekä rakennusurakoita koskeviin tarjouspyyntöihin tasapuolisin ehdoin; näihin toimenpiteisiin sisältyy tarvittaessa se, että

- varmistetaan tarjouspyyntöjen julkaiseminen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, Internetissä ja kunkin AKT-valtion virallisessa lehdessä sekä mahdollisesti muissa asianmukaisissa viestimissä;
- poistetaan syrjivät käytännöt tai tekniset määräykset, jotka voisivat ehkäistä laajaa osallistumista tasapuolisin ehdoin;
- rohkastaan yhteistyötä jäsenvaltioiden yritysten ja AKT-valtioiden yritysten välillä;
- varmistetaan, että kaikki sopimuksen myöntämisperusteet yksilöidään tarjouspyyntöasiakirjassa;
- varmistetaan, että valittu tarjous vastaa tarjouspyyntöasiakirjan vaatimuksia sekä siinä mainittuja sopimuksen myöntämisperusteita.

3. HANKINTAMENETTELYT

Hankintasopimusten tekemisen peruseräteenä on, että niiden yhteydessä esitetään kilpailupyyntö. Kilpailupyynnöllä on seuraavat kaksi tavoitetta:

- varmistaa toiminnan avoimuus;
- saavuttaa palvelujen, tavaranhankintojen ja urakoiden toivottu laatutaso parhain mahdollisin hintaehdoin.

On olemassa erityyppisiä hankintamenettelyjä, joiden kilpailuttamisasteet poikkeavat toisistaan.

3.1 Avoin menettely

Avoimeen menettelyyn sisältyy yleinen kilpailupyyntö. Kun on kyse avoimesta menettelystä, sopimusta koskeva ilmoitus julkaistaan mahdollisimman laajan yleisön tavoittamiseksi joko *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, kunkin AKT-valtion virallisessa lehdessä, Internetissä ja tarvittaessa myös jossakin muussa tarkoitukseen soveltuvassa tiedotusvälineessä.

Avoimessa menettelyssä kaikki ne luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka haluavat tehdä tarjouksen, saavat pyynnöstä tarjouspyyntöasiakirjat (joko maksua vastaan tai veloituksetta) sopimusilmoituksessa vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Toimeksisaaja valitaan saatujen tarjousten analysoinnin yhteydessä valintamenettelyn avulla (toisin sanoen tarkistetaan tarjoajien sopimuskelpoisuus sekä heidän luotokelpoisuutensa ja taloudelliset, tekniset ja ammatilliset edellytyksensä) ja ratkaisemismenettelyn avulla (toisin sanoen vertailemalla tarjouksia toimeksisaajan valitsemiseksi) 4 kohdassa ("Valinta- ja ratkaisuperusteet") esitetyn perustein. Minkäänlaisiin neuvotteluihin ei ole lupa ryhtyä.

3.2 Rajoitettu menettely

Rajoitetussa menettelyssä hankintaviranomainen kutsuu rajoitetun määrän ehdokkaita osallistumaan tarjouskilpailuun. Ennen tarjouskilpailukutsujen lähettämistä hankintaviranomainen laatii luettelon lukumäärältään rajoitetusta ehdokasjoukosta; tähän joukkoon kuuluvien ehdokkaiden ammatillinen pätevyys täyttää sopimusta koskevassa julkaistussa ilmoituksessa esitetyt vaatimukset.

Valintamenettely, jonka avulla laajasta luettelosta (kaikki julkaistuun ilmoitukseen vastanneet ehdokkaat) voidaan siirtyä suppeaan luetteloon, toteutetaan yleensä sopimusilmoituksen – joka julkaistaan joko *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, Internetissä, AKT-valtioiden virallisissa lehdissä ja tarvittaessa myös jossakin muussa tarkoitukseen soveltuvassa tiedotusvälineessä – julkaisemisen seurauksena saapuneiden hakemusten analysoinnin yhteydessä.

Tämän jälkeen hankintaviranomainen toimittaa suppeaan listaan hyväksytyille ehdokkaille tarjouspyyntökirjeen ja tarjouspyyntöasiakirjat. Toimeksisaaja valitaan tarjousten analysoimisen jälkeen noudattamalla ratkaisumenettelyä (katso 4 kohta, "Valinta- ja ratkaisuperusteet"). Minkäänlaisiin neuvotteluihin ei ole lupa ryhtyä.

3.3 Yksinkertaistettu menettely

Yksinkertaistetussa menettelyssä hankintaviranomainen kuulee valitsemiaan ehdokkaita ja määrää heidän kanssaan sopimusehdot erittelyjen perusteella. Tämän menettelyn päättyessä hankintaviranomainen hyväksyy taloudellisesti edullisimman tarjouksen.

3.4 Puitesopimus

Tässä menettelyssä komissio esittää rajoitetun tarjouspyynnön, valitsee ehdokkaat ja laatii sitten esitettyjen puitetarjousten perusteella luettelon mahdollisista sopimuspuolista, joilta voidaan pyytää asiantuntijoita käytettäviksi kuhunkin suunnittelukilpailun sisältämään erityisalaan liittyviin erityistehtäviin.

Kunkin erityissopimuksen (tehtävän) yhteydessä hankintaviranomainen pyytää luetteloon hyväksytyjä sopimuspuolia esittämään puitesopimuksensa määrittelemien rajojen mukaisen ehdotuksen. Taloudellisesti edullisin ehdotus hyväksytään.

3.5 Julkisoikeudellisten laitosten toteuttamat toimet (työohjelma)

Kun on kyse yhden tarjouksen perusteella tehtävistä sopimuksista, hankkeiden ja ohjelmien täytäntöönpanijoina ovat asianomaisten AKT-valtion tai asianomaisten AKT-valtioiden julkiset tai puolijulkiset virastot tai yksiköt (julkisoikeudellisten laitosten toteuttamat toimet) taikka toiminnon toteutuksesta vastaava henkilö.

Yhteisö osallistuu toteutuksesta vastaavan yksikön kustannuksiin antamalla sen käyttöön siltä puuttuvia laitteita ja/tai materiaaleja ja/tai varoja, jotta se voisi hankkia tarvittavaa lisähenkilöstöä eli asiantuntijoita asianomaisista tai muista AKT-valtioista. Yhteisön osallistuminen kattaa ainoastaan täydentävistä toimenpiteistä ja väliaikaisista menoista aiheutuvat kustannukset, jotka liittyvät puhtaasti kyseisen hankkeen vaatimuksiin.

3.6 Humanitaarinen ja hätäapu

Humanitaarista ja hätäapua koskevat sopimukset on tehtävä tilanteen kiireellisyyden edellyttämällä tavalla. Tätä varten AKT-valtio voi humanitaariseen ja hätäapuun liittyvien toimintojensa osalta sallia yhteisymmärryksessä lähetystön päällikön kanssa kaikkien

- a) suorien sopimusten tekemisen neuvottelumenettelyn avulla;
- b) julkisoikeudellisten laitosten toteuttamat toimet;
- c) täytäntöönpanon erityisvirastojen välityksellä;
- d) suoran täytäntöönpanon komission toimesta.

Yhteisö hallinnoi ja panee täytäntöön humanitaarista ja hätäapua koskevat toimintonsa nopeat, joustavat ja tehokkaat toiminnot mahdollistavien menettelyjensä mukaisesti.

3.7 Tarjouskilpailukutsua koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Kilpailupyynnömenettelyä ja arvoltaan erilaisia palvelu-, tavaranhankinta- ja urakkasopimuksia koskevien ilmoitusten julkaisemista koskeviin yksityiskohtaisiin sääntöihin palataan liitteessä 1.

Sekatyyppisten sopimusten – joihin sisältyvät palveluhankinta-, tavaranhankinta- ja urakkaosuudet vaihtelevat sopimuksen mukaan – ollessa kysymyksessä hankintaviranomainen määrää yhdessä komission kanssa sopimuksen yhteydessä sovellettavan menettelyn ottamalla huomioon vaadittuihin palveluihin, urakoihin tai tavaranhankintoihin liittyvän tärkeimmän näkökohdan ja tarkastelemalla sitä kyseisen sopimuksen arvon ja strategisen merkityksen kannalta.

Mitään sopimusta ei voida jakaa keinotekoisesti, jotta näissä yleisissä määräyksissä tarkoitettuja toimenpiteitä ei tarvitsisi soveltaa siihen. Jos arvioidun sopimussumman laskentatavan osalta on epäilyjä, hankintaviranomainen jättää asian lähetyksen päällikön selvitettäväksi ennen kysymyksessä olevaa sopimusta koskevan ilmoituksen julkaisemista.

Hankintaviranomaisen on tarkistettava kaikkien menettelyjen yhteydessä, että rehellisen kilpailun edellytykset täyttyvät. Aina kun ehdotettujen hintojen ja tarjoajan tarjoamien palvelujen välillä on ilmeinen ja merkittävä ero tai kun eri tarjoajien ehdottamien hintojen välillä on merkittävä ero, ja erityisesti kun julkiset yhtiöt, voittoa tavoittelemattomat yhtiöt tai valtioista riippumattomat järjestöt osallistuvat tarjouskilpailuun yksityisten yhtiöiden kanssa, hankintaviranomaisen on suoritettava tarkistuksia ja pyydyttävä kaikki tarvittavat lisätiedot. Hankintaviranomaisen on käsiteltävä kyseisiä tietoja luottamuksellisina. Kaikkien tarjoajien odotetaan ilmoittavan, että heidän esittämissään rahoitustarjouksissa otetaan huomioon kaikki tarjoajille aiheutuvat kustannukset, yleiskulut mukaan lukien.

3.8 Etuudet

AKT-valtioiden luonnollisten ja oikeushenkilöiden mahdollisimman laajan EKR:sta rahoitettujen sopimusten täytäntöönpanoon osallistumisen kannustamiseksi toteutetaan toimenpiteitä, joilla pyritään optimoimaan kyseisten valtioiden fyysisten ja inhimillisten voimavarojen käyttö. Tätä varten

- a) rakennusurakoissa, joiden arvo on alle 5 000 000 euroa, AKT-valtioiden tarjoajille myönnetään 10 prosentin hintaetuus taloudellisesti, teknisesti ja hallinnollisesti vastaavan tasoihin tarjoihin verrattuna, edellyttäen että vähintään neljännes yrityksen osakepääomasta ja sen johtohenkilöstöstä on yhdestä tai useammasta AKT-valtiosta;
- b) toimitussopimuksissa, riippumatta toimitusten arvosta, AKT-valtioiden tarjoajille, joiden toimitusten sopimusravasta vähintään 50 prosenttia on peräisin AKT-valtioista, myönnetään 15 prosentin hintaetuus taloudellisesti, teknisesti ja hallinnollisesti vastaavan tasoihin tarjoihin verrattuna;
- c) palvelusopimuksissa taloudellisesti ja teknisesti vastaavan tasoihin tarjoihin verrattuna etusija annetaan
  - AKT-valtioiden asiantuntijoille, instituutioille tai konsulttiyrityksille;
  - tarjouksille, jotka AKT-valtion yritys tekee yhteenliittymässä eurooppalaisten yhteistyökumppaneiden kanssa;
  - tarjouksille, joiden esittäjä on eurooppalainen ja jolla on alihankkijoita tai asiantuntijoita AKT-valtioista;
- d) alihankintaa kaavailtaessa valitun tarjoajan on annettava etusija AKT-valtioiden luonnollisille henkilöille ja yrityksille, jotka pystyvät hoitamaan sopimuksessa edellytetyt tehtävät vastaavin ehdoin;
- e) AKT-valtio voi ehdottaa tarjouspyynnössä mahdollisille tarjoajille muiden AKT-valtioiden yritysten tai yhteisellä sopimuksella valittujen kansallisten asiantuntijoiden tai konsulttien apua. Tämä yhteistyö voi tapahtua yhteisyrityksen, alihankintasopimuksen tai työharjoittelun muodossa.

4. SOPIMUSTEN VALINTA- JA RATKAISUPERUSTEET

Sopimusten tekeminen avoimen tai rajoitetun menettelyn perusteella tapahtuu aina ottamalla huomioon seuraavat toimet:

- a) Sopimusilmoituksessa julkaistuihin valintaperusteisiin perustuva valintamenettely, johon liittyy
  - tarjoajien tai ehdokkaiden 2 kohdassa ("Sopimuskelpoisuus") tarkoitettujen sopimuskelpoisuuden tarkistaminen,
  - tarjoajien tai ehdokkaiden luottokelpoisuuden ja taloudellisen tilanteen tarkistaminen,
  - tarjoajien tai ehdokkaiden ja heidän käyttämänsä henkilökunnan teknisten ja ammatillisten edellytysten tarkistaminen.

Sopimusilmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa on määriteltävä näitä tarkistuksia tehtäessä käytettävä(t) peruste(et).

- b) Tarjousten vertaileminen sopimusilmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettujen ratkaisuperusteiden perusteella käyttäen perusteena hintaa ja muita sellaisia ennalta määrättyjä perusteita, jotka mahdollistavat taloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämisen.

Avoimessa menettelyssä toimenpiteet a ja b toteutetaan yhden vaiheen – tarjousten analysoinnin – kuluessa.

Rajoitetussa menettelyssä toimenpide a toteutetaan ensin arvioitaessa ehdokkaita (suppean luettelon laatiminen) ja toimenpide b sen jälkeen (tarjouspyyntö) eriteltäessä tarjouksia.

5. LYKKÄYSEHDON SISÄLTÄVÄ TARJOUSPYYNTÖ

Tarjouspyyntöön voidaan sisällyttää lykkäysehto poikkeustapauksissa silloin, kun pyyntö on asianmukaisesti perusteltu. Tämä tarkoittaa sellaista tilannetta, että tarjouspyyntö esitetään ennen rahoituspäätöstä tai ennen kuin komission ja AKT-valtion välinen rahoitussopimus on allekirjoitettu, ja sitä, että hankintasopimuksen tekemisen edellytyksenä on rahoitussopimuksen tekeminen ja siten tarkoitukseen suunniteltujen varojen luovuttaminen käytettäväksi.

Lykkäysehdon mahdollisten vaikutusten vuoksi kyseisestä ehdosta on nimenomaisesti mainittava sopimusilmoituksessa.

Tarjouspyyntö on kaikissa tapauksissa peruutettava, jos komission päätöksentekomenettely keskeytyy tai jos rahoitussopimusta ei tehdä.

6. HANKINTAMENETTELYN PERUUTTAMINEN

Jos hankintamenettely peruutetaan, kaikille tarjoajille ilmoitetaan peruuttamisen perusteluista kirjallisesti mahdollisimman pian. Peruuttaminen on mahdollista seuraavissa tapauksissa:

- a) jos tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen jos yhtään laadulliset ja/tai rahoitukselliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty tai jos tarjouspyyntöön ei ole vastattu;
- b) jos hankkeen teknisiä tai taloudellisia osia on muutettu perustavanlaatuisella tavalla;
- c) jos hanketta ei voida toteuttaa tavanomaisin keinoin poikkeuksellisten olosuhteiden tai pakottavien syiden vuoksi;
- d) jos kaikki teknisesti hyväksyttävät tarjoukset ylittävät käytettävissä olevat rahavarat;
- e) jos menettelyssä on ilmennyt sellaisia vakavia väärinkäytöksiä, jotka ovat nimenomaisesti rajoittaneet tavanomaista kilpailua.

Menettelyn peruuttamisen jälkeen hankintaviranomainen voi päättää vaihtoehtoisesti

- a) uuden tarjouspyynnön esittämisestä;
- b) neuvottelumenettelyn aloittamisesta sen tarjoajan tai niiden tarjoajien kanssa, joka täyttää / jotka täyttävät valintaperusteet ja jotka ovat tehneet teknisesti hyväksyttävän tarjouksen; tämä on mahdollista, mikäli alkuperäisiä sopimusehtoja ei olennaisesti muuteta;
- c) sopimushankkeen raukeamisesta.

Lopullisen päätöksen tekeminen on joka tapauksessa hankintaviranomaisen vastuulla komission annettua siihen suostumuksensa.

7. AMMATTIETIIKKAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Jos ehdokas tai tarjoaja yrittää tavalla tai toisella joko saada haltuunsa luottamuksellisia tietoja, tehdä laittomia sopimuksia kilpailijoidensa kanssa tai vaikuttaa tuomaristoon tai hankintaviranomaiseen tarjousten tutkimus-, selvitys- arviointi- ja vertailumenettelyn aikana, hänen hakemuksensa tai tarjouksensa hylätään tämän vuoksi ja lisäksi hänelle saatetaan määrätä hallinnollisia seuraamuksia.

Ilman hankintaviranomaisen etukäteen antamaa kirjallista lupaa toimeksisaajalla, tämän henkilökunnalla tai millään sellaisella yhtiöllä, jonka kanssa toimeksisaaja on yhteistyössä tai sidossuhteessa, ei ole minkäänlaista oikeutta tehdä tätä, toimittaa tarvikkeita tai suorittaa muita hankkeeseen liittyviä palveluja edes tilapäisesti tai alihankintana. Tätä kieltoa sovelletaan myös muihin sellaisiin mahdollisiin hankkeisiin, joiden vuoksi toimeksisaaja voi joutua sopimuksen luonteesta johtuvaan eturistiriitatilanteeseen.

Jättäessään hakemuksensa tai tarjouksensa ehdokkaan tai tarjoajan on ilmoitettava, ettei mitään mahdollista eturistiriitaa ole olemassa, ja lisäksi, ettei hänellä ole minkäänlaisia erityisiä yhteyksiä muihin tarjoajiin tai hankkeen muihin osapuoliin. Jos edellä kuvatus kaltaisen tilanne kuitenkin syntyy sopimuksen täytäntöönpanon aikana, toimeksisaajan on ilmoitettava tästä välittömästi hankintaviranomaiselle.

Toimeksisaajan on toimittava kaikissa tilanteissa puolueettomasti ja vilpittömän neuvonantajan tavoin sekä ammittaan koskevien eettisten sääntöjen mukaisesti. Hän ei luovuta hanketta tai palveluja koskevia tietoja julkisuuteen ilman hankintaviranomaisten etukäteen antamaa lupaa. Hän ei vaadi hankintaviranomaiselta minkäänlaisia sitoumuksia ilman tämän ennakoon antamaa kirjallista suostumusta.

Toimeksisaaja ja hänen henkilökuntansa kunnioittavat sopimuksen voimassaolon aikana ihmisoikeuksia ja sitoutuvat olemaan loukkaamatta edunsaajavaltion poliittisia, kulttuurisia tai uskonnollisia käytäntöjä.

Sopimuksen mukaisesti toimeksisaajan palkkio muodostuu ainoastaan sopimuksessa määrätystä palkkiosta. Toimeksisaaja ja hänen henkilökuntansa eivät saa harjoittaa mitään sellaista toimintaa tai ottaa vastaan mitään sellaisia etuja, jotka olisivat ristiriidassa niiden velvollisuuksien kanssa, joita heillä on hankintaviranomaista kohtaan.

Toimeksisaajan ja hänen henkilökuntansa on noudatettava ammittisalaisuutta koko sopimuksen voimassaolon ajan ja myös sen jälkeen. Kaikki toimeksisaajan sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä vastaanottamat tai laatimat selonteot ja asiakirjat ovat luottamuksellisia.

Sopimuksessa määrätään siitä, kuinka sopimuspuolet käyttävät kaikkia sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä laadittuja, vastaanotettuja tai luovutettuja selontekoja ja asiakirjoja.

Toimeksisaaja pidättäytyy kaikista sellaisista yhteyksistä, jotka voisivat vaarantaa hänen tai hänen henkilökuntansa riippumattomuuden. Jos toimeksisaaja menettää riippumattomuutensa, hankintaviranomainen voi tästä mahdollisesti aiheutuneen vahingon vuoksi purkaa sopimuksen ilman etukäteen annettavaa varoitusta ja ilman että toimeksisaaja voi vaatia keskeytymisen perusteella minkäänlaista vahingonkorvausta.

Komissio varaa itselleen oikeuden keskeyttää tai peruuttaa hankkeiden rahoituksen, jos hankintamenettelyyn jossain vaiheessa havaitaan korruptiotapauksia – olivatpa ne luonteeltaan millaisia tahansa – ja jos hankintaviranomainen ei toteuta kaikkia asianmukaisia toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Tässä määräyksessä korruptiotapauksella tarkoitetaan mitä tahansa sellaista tapausta, jossa tarjoudutaan antamaan tai suostutaan tarjoamaan jollekin toiselle henkilölle lahjus, palkkio tai provisio yllykkeeksi tai korvauksena siitä, että sen saaja suorittaisi hankintapäätöksen tekemiseen tai mihin tahansa muuhun toimeksiantajan kanssa tehtyyn sopimukseen liittyviä toimia tai olisi suorittamatta niitä.

Kaikkiin palvelujen tai työsuoritusten tarjoamista tai hankintojen suorittamista koskeviin tarjouspyyntöasiakirjoihin ja sopimuksiin on sisällyttävä erityinen määräys, jossa täsmennetään, että koko tarjous hylätään tai sopimus mitätöidään, jos käy ilmi, että sopimuksen tekemiseen tai täytäntöönpanoon on liittynyt epätavanomaisia liiketoimintakuluja.

Epätavanomaisiksi liiketoimintakuluiksi katsotaan kaikki sellaiset provisiot, joita ei mainita pääsopimuksessa tai jotka eivät perustu sellaiseen muodoltaan asianmukaiseen sopimukseen, jossa viitataan kyseiseen sopimukseen; kaikki sellaiset palkkiot, joita ei ole maksettu korvaukseksi tosiasiallisesta laillisesta palvelusta; kaikki johonkin veroparatiisiin maksetut palkkiot ja kaikki sellaiset palkkiot, joiden saajaa ei ole yksilöity selvästi tai joiden saajana on pöytälaatikkoyhtiön tunnusmerkit täyttävä yhtiö.

Toimeksisaaja sitoutuu toimittamaan komissiolle tämän pyynnöstä kaikki sopimuksen täytäntöönpanoedellytyksiä koskevat todistukset. Komissio voi suorittaa joko asiakirjojen perusteella tai paikan päällä kaikki ne tarkastukset, joiden se katsoo olevan tarpeen, hankkiakseen todisteita epätavanomaisista liiketoimintakuluista.

Yhteisön rahoitusta saavien hankkeiden rahoitukseen liittyviä epätavanomaisia liiketoimintakuluja tutkittaessa syyllisiksi todetut toimeksisaajat voidaan todettujen rikkomusten vakavuuden mukaisesti joko irtisanoa sopimuksesta tai sulkea lopullisesti yhteisön rahoituksen ulkopuolelle.

Yhden tai useamman tällaisen ammattietiikkaa koskevan määräyksen noudattamisen laiminlyönnistä voi seurata, että ehdokas, tarjoaja tai (toimeksisaaja) jätetään yhteisön muiden sopimusten ulkopuolelle tai että hänelle asetetaan seuraamuksia. Kysymyksessä olevalle henkilölle tai yhtiölle on ilmoitettava asiasta kirjallisesti.

8. MUUTOKSENHAKUKEINOT

Jos tarjoaja katsoo kärsineensä vahinkoa valintamenettelyyn tai hankintamenettelyyn liittyneen virheen tai lainvastaisuuden vuoksi, hänen on ilmoitettava asiasta välittömästi hankintaviranomaiselle ja annettava asia tiedoksi komissiolle. Hankintaviranomaisen on annettava vastaus 90 vuorokauden kuluessa valituksen vastaanottamisesta.

Kun komissiolle on ilmoitettu valituksesta, se ilmoittaa kantansa hankintaviranomaiselle ja pyrkii löytämään mahdollisuuksien mukaan sopuratkaisun valituksen tehneen tarjoajan ja hankintaviranomaisen välille.

Jos edellä mainittu menettely ei johda toivottuun tulokseen, tarjoaja voi vedota toimeksiantajavaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti käyttöön otettuihin menettelyihin.

Lisäksi Euroopan kansalaisten oikeuksiin kuuluu oikeus saattaa valituksensa Euroopan oikeusasiamiehen käsiteltäväksi. Euroopan oikeusasiamies tutkii tapauksia, joissa valitus koskee Euroopan yhteisön toimielinten toimintaan liittyviä hallinnollisia epäkohtia.

Näissä tapauksissa, joissa hankintaviranomainen ei noudata näissä yleisissä määräyksissä tarkoitettuja sopimuskentekoa koskevia toimenpiteitä, komissio varaa itselleen oikeuden keskeyttää valituksen kohteina olevien sopimusten rahoitus, kieltää kyseinen rahoitus tai vaatia rahoituksen palauttamista.

II OSA

PALVELUHANKINTOJA KOSKEVIEN SOPIMUSTEN YHTEYDESSÄ SOVELLETTAVAT ERITYISTOIMENPITEET

9. JOHDANTO

Yhteistyöpolitiikan mukaista teknistä ja taloudellista yhteistyötä toteutetaan käyttämällä asiantuntijoita erilaisissa palvelusopimuksissa, erityisesti tutkimuksen ja teknisen avun aloilla.

Tutkimussopimukset koskevat muun muassa hankkeiden määrittelyä ja valmistelua koskevia tutkimuksia, toteutettavuustutkimuksia, taloudellisia tutkimuksia ja markkinatutkimuksia, teknisiä tutkimuksia, arviointoja ja tarkastuksia.

Tutkimussopimuksissa edellytetään yleensä tuloksia, mikä tarkoittaa sitä, että toimeksisaajan on toimitettava tietty tuote käyttämällä kaikkia kyseisen tavoitteen saavuttamisen edellyttämiä tekniikoita ja toimintatapoja. Tämän vuoksi tällaisista sopimuksista maksetaan urakkakorvaus. Toimeksisaajalle voidaan maksaa urakkapalkkio ainoastaan, jos määrätty tavoite saavutetaan.

Teknistä apua koskevia sopimuksia käytetään tapauksissa, joissa palvelujen tarjoaja toimii neuvonantajana, sekä tapauksissa, joissa palvelujen tarjoajaa pyydetään johtamaan tai valvomaan hanketta, antamaan käyttöön sopimuksessa määriteltyjä erikoisasiantuntijoita tai hankkimaan hankintaviranomaisen nimissä ja tämän puolesta tavaroita, palveluja tai työsuorituksia.

Teknisen avun sopimuksissa edellytetään usein ainoastaan velvollisuutta vastata käytetyistä keinoista, mikä tarkoittaa sitä, että toimeksisaaja on vastuussa hänelle uskottujen – tehtäväkuvauksessa täsmennettyjen – tehtävien suorittamisesta ja vaadittujen palvelujen laadun varmistamisesta; näistä tehtävistä maksettavat palkkiot määräytyvät tosiasiallisesti käytettyjen keinojen ja suoritettujen palvelujen perusteella. Toimeksisaajalla on kuitenkin sopimukseen perustuva valvontavelvollisuus, sillä hänen on varoitettava hankintaviranomaista riittävän ajoissa kaikista sellaisista tapahtumista, jotka saattavat vaikuttaa hankkeen asianmukaiseen toteutukseen.

Joihinkin palvelusopimuksiin voi liittyä samanaikaisesti sekä käytettyjä keinoja että saavutettuja tuloksia koskeva velvollisuus.

Hankintaviranomainen, joka täsmennetään aina sopimusilmoituksessa, on viranomainen, joka on valtuutettu tekemään sopimus. Palvelusopimusten tekemisestä vastaa AKT-valtio, jonka kanssa komissio tekee yleensä rahoitusopimuksen.

Hankintaviranomainen ja lähetystön päällikkö laativat suppeat luettelot tiiviissä yhteistyössä. Komissio valmistelee ja lähettää kansainväliset tarjouspyyntöasiakirjat hankintaviranomaiselle hyväksymistä ja menettelyn aloittamista varten. Hankintaviranomainen toimittaa muut tarjouspyyntöasiakirjat lähetystön päällikön hyväksyttäväksi ennen niiden julkaisemista. Täten hyväksyttyjen päätösten perusteella ja tiiviissä yhteistyössä lähetystön päällikön kanssa hankintaviranomainen esittää kaikki tarjouspyynnöt, vastaanottaa tarjoukset, toimii puheenjohtajana tarjouksia tarkasteltaessa ja vahvistaa tarjouspyynnön lopputuloksen. Hankintaviranomainen toimittaa lähetystön päällikölle hyväksymistä varten tiedot lopputuloksesta, johon saatujen tarjousten perusteella on päädytty, sekä hankintapäätöksen tekemistä koskevan ehdotuksen. Saatuaan lähetystön päällikön hyväksynnän hankintaviranomainen allekirjoittaa sopimukset ja antaa ne tiedoksi lähetystön päällikölle. Lähetystön päällikkö kutsutaan aina virallisesti paikalle ja on yleensä läsnä, kun tarjoukset avataan ja analysoidaan.

AKT-valtiot voivat myös pyytää komissiota neuvottelemaan, laatimaan, tekemään ja panemaan täytäntöön palvelusopimukset puolestaan suoraan tai sen asiasta vastaavan virastonsa kautta.

Tarkastus- ja arviointi- sekä puitesopimusten tekeminen on aina asianomaisen AKT-valtion tai asianomaisten AKT-valtioiden nimissä ja niiden puolesta toimivan komission vastuulla.

Palvelujen tarjoaja on sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka tarjoaa palveluja. Sellaista palvelujen tarjoajaa, joka pyytää kutsua osallistua rajoitettuun tai yksinkertaistettuun menettelyyn, nimitetään ehdokkaaksi. Tarjouksen jättänyttä henkilöä tai tahoja nimitetään tarjoajaksi.

10. HANKINTAMENETTELYJÄ KOSKEVAT PERIAATTEET

10.1 **Arvoltaan vähintään 200 000 euron sopimukset**

10.1.1 *Rajoitettu menettely*

Palvelusopimuksia tehtäessä käytetään yleensä rajoitettua kansainvälistä tarjouspyyntöä. Kaikkien arvoltaan vähintään 200 000 euron palvelusopimusten yhteydessä on yleensä esitettävä rajoitettu tarjouspyyntö ennakkoilmoituksen (sopimusta koskevat ennakkotiedot) ja kohdassa 11.1 ("Sopimusilmoitusten julkaiseminen") tarkoitettua sopimusilmoituksen julkaisemisen jälkeen.

10.1.2 *Neuvottelumenettely*

Seuraavissa tapauksissa palvelusopimukset voidaan kuitenkin tehdä noudattamalla neuvottelumenettelyä komission annettua ennakkosuostumuksensa:

- a) Jos hankintaviranomaisille ennalta arvaamattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi kohdissa 11 ja 12.2 tarkoitetuille rajoitetuille tai yksinkertaistetuille menettelyille asetettuja määräaikoja ei voida noudattaa. Äärimmäisen kiireen perustelemiseksi mainitut syyt eivät saa missään olosuhteissa johtua hankintaviranomaisista. Tässä yhteydessä viimeksi mainittu voi käydä vapaasti asianmukaisiksi katsomiaan keskusteluja niiden mahdollisten tarjoajien kanssa, jotka se on valinnut laatimaansa luetteloon yhteisymmärryksessä lähetystön päällikön kanssa, ja myöntää sopimuksen valitsemalleen tarjoajalle.
- b) Kun palvelut uskotaan julkisoikeudellisille laitoksille tai sellaisille laitoksille tai yhdistyksille, jotka eivät tavoittele voittoa. Sellaista laitosta tai yhdistystä, joka ei tavoittele voittoa, ei voida luonnostaan pitää voittoa tavoittelemattomana toimeksisaajana, eikä sellaisille tahoille voida kaikissa tapauksissa myöntää neuvottelumenettelyyn perustuvaa kohtelua. Neuvottelumenettely voidaan hyväksyä ainoastaan silloin, kun sopimuksen päämäärään ei liity taloudellisia tai kaupallisia näkökohtia, erityisesti silloin kun suunniteltu toiminta on luonteeltaan institutionaalista tai kun sen tarkoituksena on kansalaisille annettava sosiaalinen apu.
- c) Jo aloitettujen palvelujen jatkaminen uusilla työsuorituksilla. Tapauksia on kahta eri tyyppiä:
  - Lisäurakat eivät sisälly pääsopimukseen, mutta niistä on tullut ennalta arvaamattomista syistä välttämättömiä sopimuksen toteuttamiselle edellyttäen, että i) lisäurakkaa ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti pääsopimuksesta aiheuttamatta huomattavaa haittaa hankintaviranomaiselle ii) lisäurakoiden yhteenlaskettu arvo on enintään 50 prosenttia pääsopimuksen arvosta.
  - Lisäpalvelut ovat ensimmäisen sopimuksen toimeksisaajalle uskottujen palvelujen toisintoja. Tähän määräykseen vetoaminen edellyttää kahden edellytyksen täyttymistä: i) ensimmäisen työsuorituksen yhteydessä on julkaistu sopimusilmoitus ja ii) ensimmäisen työsuorituksen yhteydessä julkaistussa sopimusilmoituksessa on ilmoitettu selvästi mahdollisuudesta käyttää neuvottelumenettelyä sovitessa hanketta koskevista uusista työsuorituksista, samoin kuin hankkeesta aiheutuvat arvioidut kustannukset. Uudet palvelut voivat muodostaa esimerkiksi tutkimuksen tai toimen toisen vaiheen. Viimeksi mainitussa tapauksessa sopimusta voidaan jatkaa ainoastaan kerran siten, että sen arvo ja kesto ovat enintään alkuperäisen sopimuksen arvoa ja kestoja vastaavia.
- d) Jos tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen kun sen seurauksena ei ole esitetty yhtään laadulliset ja/tai rahoitukselliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta. Tällaisessa tapauksessa hankintaviranomainen voi, peruutettuaan tarjouspyynnön, ryhtyä neuvotteluihin valitsemansa tarjouskilpailuun osallistuneen tarjoajan tai valitsemiensa tarjouskilpailuun osallistuneiden tarjoajien kanssa, edellyttäen, ettei alkuperäisiä sopimusehtoja olennaisesti muuteta (katso 6 kohta, "Hankintamenettelyn peruuttaminen"). Komission on annettava suostumuksensa etukäteen, jotta hankintaviranomainen voi aloittaa neuvottelut.
- e) Palveluhankintaa koskeva sopimus tehdään suunnittelukilpailun tuloksena ja se on noudatettavien sääntöjen mukaan tehtävä suunnittelukilpailun voittajan kanssa, tai jos voittajia on useita, näistä jonkun kanssa; jälkimmäisessä tapauksessa kaikki voittajat on kutsuttava neuvotteluihin.

10.2 Arvoltaan alle 200 000 euron sopimukset**10.2.1 Puitesopimus ja yksinkertaistettu menettely**

Arvoltaan alle 200 000 euron sopimukset voivat olla puitesopimusmenettelyn tai sellaisen yksinkertaistetun menettelyn kohteena, johon osallistuu vähintään kolme ehdokasta, lukuun ottamatta niitä tapauksia, joita koskee kohdassa 10.1.2 tarkoitettu neuvottelumenettely.

11. RAJOITETTU KANSAINVÄLINEN TARJOUSPYYNTÖ (JOTA SOVELLETAAN ARVOLTAAN VÄHINTÄÄN 200 000 EURON SOPIMUKSIIN)**11.1 Sopimusilmoitusten julkaiseminen**

Taatakseen mahdollisimman laajan osallistumisen kilpailupyyntöihin ja asianmukaisen avoimuuden komission on julkaistava ennakoilmoituksia (sopimuksia koskevat ennakoilmoitukset) ja sopimusilmoituksia kaikkien arvoltaan vähintään 200 000 euron sopimusten osalta.

11.1.1 Ennakoilmoitusten julkaiseminen (sopimuksia koskevat ennakoilmoitukset)

Komission on julkaistava kerran vuodessa tarjouspyyntöjen perusteella ennakoilmoitukset julkaisemista seuraavien 12 kuukauden aikana tehtävistä palveluhankintoja koskevista sopimuksista.

Ennakoilmoituksissa on ilmoitettava lyhyesti kysymyksessä olevien sopimusten kohde, sisältö ja arvo. Ennakotietojen luonteen vuoksi ilmoitus ei velvoita komissiota rahoittamaan sopimuksia. Yritysten ei siis pidä lähettää kiinnostuksenilmaisuja tässä vaiheessa.

Ennakoilmoitukset on julkaistava *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, Internetissä ja tarvittaessa myös josakin muussa tarkoitukseen soveltuvassa tiedotusvälineessä.

11.1.2 Palvelusopimusta koskevien ilmoitusten julkaiseminen

Sen lisäksi, että kaikista arvoltaan vähintään 200 000 euron sopimuksista julkaistaan ennakoilmoitus, niistä on julkaistava erityinen rajoitettua menettelyä koskeva sopimusilmoitus *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, kunkin AKT-valtion virallisessa lehdessä, Internetissä ja tarvittaessa myös jossakin muussa tarkoitukseen soveltuvassa tiedotusvälineessä. Ennakoilmoituksen ja sopimusilmoituksen julkaisemisen välillä on oltava vähintään 30 vuorokautta.

Erityisilmoituksessa hankintaviranomainen ja sopimuksen kohde on kuvailtava selvästi, täsmällisesti ja kattavasti. Suunniteltua toimintaa varten käytettävissä olevien varojen enimmäismäärä ja toimenpiteiden suunniteltu aikataulu on ilmoitettava. Tämän ilmoituksen on mahdollistettava se, että ne palvelujen tarjoajat, joita asia koskee, voivat jättää hakemuksensa, jotka sisältävät tarvittavat tiedot sen arvioimiseksi, ovatko he päteviä toteuttamaan kysymyksessä olevan sopimuksen. Kilpailun edellytysten täyttyminen voidaan varmistaa ainoastaan varaamalla kohtuullinen määräaika hakemusten jättämiselle. Hakemusten vastaanottamisen vähimmäismääräaika on 30 vuorokautta siitä päivästä lukien, jolloin ilmoitus on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ja Internetissä. Määräaika määräytyy sopimuksen laajuuden ja kokoonpanon perusteella.

Paikallisesti julkaistun sopimusilmoituksen on oltava samanlainen kuin EYVL:ssä ja Internetissä julkaistu ilmoitus ja se on julkaistava samanaikaisesti. Komissio huolehtii Euroopan yhteisöjen viralliseen lehteen ja Internetiin tulevista ilmoituksista. AKT-valtiot huolehtivat paikallisella tasolla julkaistavista sopimusilmoituksista.

11.2 Suppean luettelon laatiminen

Niiden palvelujen tarjoajien, joita asia koskee, on lähetettävä – joko yksilölliset tai yhteenliittymän nimissä laaditut – hakemuksensa ja erityisessä sopimusilmoituksessa vaaditut tiedot, jotta heidän kykynsä suorittaa ehdotetut toimet voidaan arvioida. Valintamenettely sisältää seuraavat osat:

- Suljetaan menettelyn ulkopuolelle ehdokkaat, jotka eivät täytä kelpoisuusehtoja, ja jossain 7 kohdassa ("Ammattietiikkaa koskevat määräykset") mainituista tilanteista olevat ehdokkaat (katso 2 kohta, "Sopimuskelpoisuus").
- Tarkistetaan, että ehdokkaiden taloudellinen tilanne on luotettava ja vakaa (luottokelpoisuus ja taloudellinen tilanne) pyytämällä esimerkiksi taseotteet ja tiedot liikevaihdosta kolmen viimeksi kuluneen vuoden ajalta.

- Tarkistetaan ehdokkaiden tekninen ja ammatillinen pätevyys, josta on osoituksena erityisesti i) (jos tarpeen) ehdokkaan käyttämien työntekijöiden keskimääräinen vuotuinen määrä, ehdokkaan koko henkilöstön lukumäärä ja ammatillinen kokemus sekä ii) tiedot tärkeimmistä kysymyksessä olevalla alalla viimeisten vuosien aikana toimitetuista palveluista.

Sen jälkeen kun vastauksena sopimusilmoitukseen toimitetut hakemukset on analysoitu, suppeaan luetteloon merkitään ne palvelujen tarjoajat, jotka antavat parhaat takeet sopimuksen toteuttamisesta. Suppeaan luetteloon on kuuluttava vähintään neljä ja enintään kahdeksan palvelujen tarjoajaa. Jokaisessa sopimusilmoituksessa on mainittava luetteloon merkittävien palvelujen tarjoajien vähimmäis- ja enimmäismäärät.

Sen jälkeen kun hankintaviranomainen ja lähetystön päällikkö ovat hyväksyneet suppean luettelon, siihen valitut yhtiöt tai yhteenliittymät eivät voi enää ryhtyä yhteistyöhön keskenään eivätkä tehdä keskenään kyseistä sopimusta koskevia alihankintasopimuksia.

Hankintaviranomainen voi hyväksyä töiden toteuttamisen muilla yhtiöillä toteutettavana alihankintana, edellyttäen, että tarjoaja ilmoittaa asiasta selvästi tarjouksessaan, että alihankkija täyttää 2 kohdassa ("Sopimuskelpoisuus") tarkoitettut kelpoisuusehdot ja 7 kohdassa ("Ammattietiikkaa koskevat määräykset") tarkoitettut edellytykset ja ettei alihankintana toteutettavien töiden osuus tarjouksesta ole kohtuuttoman suuri. Tämä osuus on täsmennettävä tarjouspyyntöasiakirjoissa.

Kaikille niille ehdokkaille, joita ei ole hyväksytty, ilmoitetaan tästä. Valituille ehdokkaille lähetetään tarjouspyyntökirje ja tarjouspyyntöasiakirjat. Lopullinen luettelo julkaistaan samanaikaisesti Internetissä.

11.3 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja sisältö

Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen vaaditulla tavalla on olennaisen tärkeää sekä hankintamenettelyn asianmukaisen läpiviemisen että sopimuksen moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Kyseisten asiakirjojen on sisällettävä kaikki ne määräykset ja tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta ne ehdokkaat, joilta tarjouksia pyydetään, voivat esittää tarjouksensa: tiedot noudatettavista menettelyistä, toimitettavista asiakirjoista, vaatimustenvastaisuudesta, ratkaisuperusteista ja niiden painotuksista sekä alihankintaa koskevista edellytyksistä ja niin edelleen.

Asiakirjojen laatiminen on komission vastuulla. Hankintaviranomainen toimittaa suppeaan luetteloon hyväksytyille ehdokkaille tarjouspyyntökirjeen ja seuraavat osat sisältävät hyväksytyt tarjouspyyntöasiakirjat:

- tarjoajille annettavat ohjeet, joissa on määrättävä muun muassa seuraavista seikoista: i) sopimustyyppi, ii) sopimuksen ratkaisuperusteet ja perusteiden painotukset, iii) haastattelumahdollisuus, mikäli haastattelu on tarpeen, ja mahdollisten haastattelujen aikataulu, iv) mahdollinen lupa vaihtoehtojen esittämiseen, v) mahdollisesti hyväksyttävän alihankinnan osuus, vi) sopimusta varten käytettävissä olevien varojen enimmäismäärä ja vii) tarjouksessa tarkoitettu valuutta,
- suppea ehdokasluettelo (johon sisältyy maininta kyseisten ehdokkaiden välistä yhteistyötä koskevasta kiellosta),
- EKR:n rahoittamia palvelusopimuksia koskevat yleiset sopimusehdot,
- erityisohjeet, joissa esitetään yksityiskohtaisesti yleiset sopimusehdot, täydennetään niitä tai esitetään niitä koskevia poikkeuksia; mikäli annetut tiedot ovat keskenään ristiriidassa, erityisohjeet ovat ensisijaisia yleisiin sopimusehtoihin nähden,
- tehtäväkuvaus, joka sisältää hankkeen suunnitellun aikataulun ja suunnitellut päivämäärät, joista alkaen tärkeimpien asiantuntijoiden on oltava käytettävissä,
- hinnasto (tarjoaja täyttää),
- tarjouslomake,
- sopimuslomake,
- takuulomakkeet pankin tai muun vastaavan laitoksen ennakkoja varten antamasta takuusta.

11.4 Ratkaisuperusteet

Sopimuksen ratkaisuperusteet mahdollistavat taloudellisesti edullisimman tarjouksen selvittämisen. Nämä perusteet sisältävät tekniset perusteet, jotka mahdollistavat teknisen laadun arvioinnin, ja rahoitusta koskevat perusteet, kuten tarjouksen hinnan.

Teknisten perusteiden avulla voidaan arvioida teknisten tarjousten laatu. Kaksi tärkeintä teknisten perusteiden ryhmää koskevat käytettyjä menettelytapoja ja ehdotettujen asiantuntijoiden ansioluetteloiden arviointia. Tekniset perusteet voidaan jakaa alaperusteisiin. Menettelytapoja voidaan tarkastella esimerkiksi tehtäväkuvauksen ymmärtämisen, edunsaajavaltion teknisten ja ammatillisten voimavarojen parhaan mahdollisen käytön ja töiden aikataulun sekä sen perusteella, kuinka asianmukaisia käytetyt keinot ovat suoritettaviin tehtäviin nähden, kentällä olevia asiantuntijoita varten ehdotetun tuen perusteella ja niin edelleen. Ansioluettelot voidaan arvoitella erikseen esimerkiksi pätevyyden, ammatillisen kokemuksen, kokemuksen maantieteellisen laaja-alaisuuden ja kielitaidon perusteella.

Kunkin teknisen perusteen nojalla määräytyvä pistemäärä koostuu alaperusteiden mukaan annettavista pisteistä. Kaikkien eri perusteiden nojalla annettavien kokonaispisteiden enimmäismäärä on 100 pistettä. Perusteina käytetyt ominaisuudet pisteytetään vaadittujen palvelujen mukaan. Painotuksesta määrätään tapauskohtaisesti tarjouspyyntöasiakirjoissa.

Pisteiden on liityttävä mahdollisimman läheisesti tehtäväkuvaukseen, jossa kuvataan toimitettavia palveluja, ja niillä on viitattava tarjouksissa tarkoitettuihin helposti tunnistettaviin ja, mikäli mahdollista, helposti mitattaviin muuttujiin.

Tarjouspyyntöasiakirjoissa on esitettävä teknisessä arvioinnissa käytettävistä erilaisista perusteista ja alaperusteista – joiden painotukset on ilmoitettava – muodostuva asteikko.

11.5 Menettelyn aikana annettavat lisätiedot

Tarjouspyyntöasiakirjojen on oltava riittävän selkeitä sen varmistamiseksi, ettei niiltä palvelujen tarjoajilta, joita pyydetään tekemään tarjous, tarvitse pyytää menettelyn aikana lisätietoja. Jos hankintaviranomainen toimittaa tarjouspyyntöasiakirjoihin liitettäviä lisätietoja joko omasta aloitteestaan tai jonkin tarjoajan pyynnöstä, kyseiset tiedot on toimitettava kirjallisina ja samanaikaisesti kaikille tarjoajille.

Tarjoajat voivat esittää kysymyksensä kirjallisesti viimeistään 21 vuorokautta ennen tarjousten viimeistä jättöpäivää. Hankintaviranomaisen on toimitettava vastaukset kysymyksiin kaikille niille ehdokkaille, joita on pyydetty tekemään tarjous, viimeistään 11 vuorokautta ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä.

11.6 Tarjousten viimeinen jättöpäivä

Tarjousten on oltava perillä tarjouspyynnössä ilmoitetussa hankintaviranomaisen osoitteessa pyynnössä mainittuun päivämäärään ja kellonaikaan mennessä. Tarjousten laatu ja kilpailun edellytysten täyttyminen voidaan taata ainoastaan varaamalla tarjousten jättämiselle kohtuullinen määräaika. Kokemus on osoittanut, että liian lyhyt määräaika estää ehdokkaita jättämästä tarjouksia tai saa heidät jättämään puutteellisia tai huonosti valmisteltuja tarjouksia.

Tarjouspyyntökirjeen lähettämisen ja tarjousten jättämiselle asetetun määräajan päättymispäivän välillä on oltava vähintään 50 vuorokautta. Kiireellisissä tapauksissa ja komission annettua tätä varten luvan etukäteen voidaan kuitenkin noudattaa myös muunlaisia määräaikoja.

11.7 Tarjousten voimassaoloaika

Tarjoukset sitovat tarjoajia tarjouspyyntökirjeessä määrätyn ajanjakson ajan. Kyseisen ajanjakson on oltava riittävän pitkä, jotta hankintaviranomainen voi analysoida tarjoukset, hyväksyä hankintapäätöksen tekemistä koskevan ehdotuksen, ilmoittaa ratkaisusta ja tehdä sopimuksen. Tarjousten voimassaoloajaksi on vahvistettu 90 vuorokautta alkaen tarjousten viimeiseksi jättöpäiväksi vahvistetusta päivästä.

Hankintaviranomainen voi pyytää tarjoajilta – poikkeustapauksissa, ennen tarjousten voimassaoloajan päättymistä – voimassaoloajan pidentämistä enintään 40 vuorokaudella.

Lisäksi sen tarjoajan, jonka tarjous hyväksytään, on pidettävä tarjoustaan voimassa vielä 60 vuorokauden ajan alkaen tarjouskilpailun ratkaisua koskevan ilmoituksen antamisesta.

11.8 Tarjousten jättäminen

Tarjoukset on lähetettävä noudattamalla kahden kirjekuoren periaatetta, toisin sanoen pakkaukseen tai päällyskuoreen pakataan kaksi erillistä sinetöityä kirjekuorta, joista toisessa (A-kuoressa) on merkintä "Tekninen tarjous" ja toisessa (B-kuoressa) "Rahoitustarjous".

Tämän säännön noudattamatta jättäminen joltain osin (esimerkiksi kuoria ei ole sinetöity tai tekninen tarjous sisältää jonkinlaisen hintamaininnan) tekee tarjouksesta vaatimustenvastaisen ja johtaa tarjouksen hylkäämiseen.

Tämä järjestelmä mahdollistaa sen, että teknistä tarjousta ja rahoitustarjousta voidaan tarkastella erikseen: järjestelmä takaa sen, että tarjousten teknistä laatua arvioidaan erillään ehdotetusta hinnasta.

Ulompaan kuoreen merkitään

- hakemusten jättämistä varten tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettu osoite,
- maininta siitä, mihin tarjouspyyntöilmoitukseen tarjoaja vastaa,
- tarvittaessa niiden erien numerot, joita jätettävä tarjous koskee,
- tarjouspyyntöasiakirjojen kielellä lisätty maininta "Ei saa avata ennen tarjousten avaamistuntoa".

11.9 Tarjousten avaaminen

Hankintaviranomaisen on kirjattava vastaanotetut tarjoukset niiden saapuessa ja laadittava toimitetuista tarjouksista omakätinen vastaanottotodistus. Tarjoukset sisältävät kuoret on säilytettävä sinetöityinä varmassa paikassa niiden avaamiseen asti.

Arviointitoimikunta, johon kuuluu pariton määrä jäseniä – vähintään kolme henkilöä – joilla on oltava tarjousten asianmukaisen arvioinnin edellyttämä tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus, avaa ja arvioi tarjoukset. Sen jäsenten on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan.

Lähetystön päällikölle on annettava tietoja säännöllisesti. Hän on läsnä tarkkailijana tarjousten avaamistilaisuudessa, ja hänelle toimitetaan jäljennös jokaisesta tehdystä tarjouksesta.

Arvioinnissa otetaan huomioon ainoastaan tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettuun päivämäärään ja kelloon aikaan mennessä toimitetuissa kirjekuorissa jätetyt tarjoukset.

Aluksi avataan ainoastaan tekniset tarjoukset. Hankintaviranomainen säilyttää rahoitustarjoukset sisältäviä sinetöityjä kuoria arviointitoimikunnan merkittyä niihin allekirjoituksensa.

Arviointitoimikunta varmistaa, että tarjoukset ovat tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyjen määräysten mukaisia. Muotovirheet tai sopimusten täytäntöönpanoon vaikuttavat rajoitukset ja kilpailua vääristävät huomattavat rajoitukset johtavat kysymyksessä olevien tarjousten hylkäämiseen.

Tarjousten avaamiskokouksesta tehdään pöytäkirja, jonka kaikki arviointitoimikunnan jäsenet allekirjoittavat. Pöytäkirja sisältää seuraavat tiedot:

- kokouksen päivämäärä, kellonaika ja paikka,
- kokouksen läsnäolijat,
- niiden tarjoajien nimet, jotka ovat vastanneet tarjouspyyntöön vaaditun määräajan kuluessa,
- tieto siitä, onko tarjouksia jätettäessä noudatettu kahden kirjekuoren menettelytapaa,
- tieto siitä, onko tarjousten alkuperäiskappaleet allekirjoitettu asianmukaisesti ja onko teknisten tarjousten jäljennöksiä lähetetty vaadittu määrä,
- niiden tarjoajien nimet, joiden tarjoukset on hylätty avaamistunnossa todetun vaatimustenvastaisuuden vuoksi,
- niiden tarjoajien nimet, jotka ovat vetäytyneet kilpailusta.

11.10 Tarjousten analysoiminen

11.10.1 Teknisten tarjousten arviointi

Ennen tarjousten avaamista arviointitoimikunnan puheenjohtaja varmistaa, että kaikki arviointitoimikunnan jäsenet ovat tutustuneet tarjouspyyntöasiakirjoissa täsmennettyyn tekniseen arvioinnissa noudatettavaan asteikkoon, jotta kaikki jäsenet voisivat arvioida tarjoukset yhtenäisesti.

Tämän jälkeen arviointitoimikunta avaa tekniset tarjoukset, mutta rahoitustarjousten sinettejä ei avata. Teknisistä tarjouksista toimitetaan jäljennökset teknisestä arvioinnista vastaaville arviointitoimikunnan jäsenille. Teknisten tarjousten arvioinnin yhteydessä kukin arvioija antaa kullekin tarjoukselle arvosanan käyttäen 100 enimmäispisteen asteikkoa tarjouspyyntöasiakirjoissa määrätyn teknisen arviointiasteikon (johon sisältyvät teknisten perusteiden täsmentäminen, tekniset alaperusteet ja niiden painotukset) mukaisesti (katso 11.4 kohta, "Ratkaisuperusteet"). Arviointitoimikunta ja arvioijat eivät voi missään tapauksessa muuttaa tarjoajille tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettua teknisen arvioinnin asteikkoa.

Käytännössä on suositeltavampaa arvioida peräkkäin kaikki tarjoukset tietyn arviointiperusteiden osalta kuin arvioida kukin yksittäinen tarjous kerralla käyttäen vuoron perään kaikkia eri arviointiperusteita. Jos tarjous on sisällöltään osalta puutteellinen tai jos tarjous ei täytä olennaiselta osin yhtä tai useampaa tarjouspyyntöasiakirjoissa määriteltyä teknistä ratkaisuperustetta, tarjous hylätään välittömästi ja jätetään arvostelematta.

Jos tarjouspyyntöasiakirjoissa nimenomaisesti hyväksytään vaihtoehtojen esittäminen, vaihtoehtoiset ratkaisut arvostellaan erikseen.

Kun arviointitoimikunnan kokouksessa suoritettava tekninen arviointi on suoritettu, kukin arvioijan antamia arvosanoja verrataan keskenään. Lukuna ilmaistun arviointinsa tuloksen lisäksi arvioijan on perusteltava valintansa ja osoitettava arviointitoimikunnalle arviointinsa oikeutus. Arviointitoimikunta keskustelee tarjouksista ja kukin arvioija antaa lopullisen arvosanan kustakin teknisestä tarjouksesta. Lopullinen kokonaisarvosana on näiden yksittäisten arvosanojen aritmeettinen keskiarvo.

Jos tarjouspyyntöasiakirjoissa mainitaan haastatteluista, arviointitoimikunta voi haastatella teknisesti hyväksyttävän tarjouksen tekijän ehdottaman asiantuntijaryhmän avainhenkilöitä sen jälkeen kun se on laatinut väliaikaiset kirjalliset päätelmänsä ja ennen kuin se saattaa loppuun teknisten tarjousten arvioinnin. Tällöin arviointitoimikunta haastattelee asiantuntijoita mieluiten ryhmänä, jos on kyse ryhmästä, ja mielellään lyhyin väliajoin, jotta se voi suorittaa vertailuja. Haastatteluun kutsuttuja asiantuntijoita tai ryhmiä haastatellaan arviointitoimikunnan ennalta sopiman haastattelutavan mukaisesti. Haastattelun päivämäärästä ja kellonajasta on ilmoitettava tarjoajille vähintään kymmenen vuorokautta etukäteen. Mikäli tarjoaja ei voi osallistua haastatteluun pakottavan syyn vuoksi, hänelle lähetetään uusi kutsu.

Näiden haastattelujen päätyttyä arviointitoimikunta arvioi, muuttamatta teknisessä arviointiasteikossa vahvistettujen arviointiperusteiden kokoonpanoa tai painotusta, onko annettuja arvosanoja aiheellista muuttaa haastattelujen perusteella. Mahdolliset muutokset on perusteltava.

Tämän menettelyn on oltava suppea, sillä se aiheuttaa tarjoajille ja hankintaviranomaiselle huomattavia kuluja. Menettelystä laaditaan selvitys. Menettely voi johtaa tarjousasiakirjojen perusteella tehtyjen tarjousten koskevan alkuperäisen teknisen arvioinnin sisältämien päätelmien tarkistamiseen. Lähetystön päällikön on annettava suostumuksensa haastattelujen suorittamiseen. Näiden haastattelujen ohjeellinen aikataulu on ilmoitettava tarjouspyyntöasiakirjoissa.

Sen jälkeen, kun arviointitoimikunta on antanut kullekin tekniselle tarjoukselle annettavan lopullisen arvosanan, joka on kaikkien teknisten arvioijien antamien arvosanojen aritmeettinen keskiarvo, alle 80 pisteen vähimmäismäärän saaneet tarjoukset hylätään välittömästi. Jos yhdellekään tarjoukselle ei anneta 80 pisteen vähimmäismäärää, tarjouspyyntö julistetaan tuloksettomaksi.

Arviointitoimikunta ottaa huomioon ainoastaan vähintään 80 pistettä saaneet tarjoukset. Näistä tarjouksista parhaalle tekniselle tarjoukselle annetaan siis 100 pistettä. Muiden tarjousten pistemäärät lasketaan seuraavasti:

$$\text{Pisteet} = (\text{kysymyksessä olevan tarjouksen alkuperäinen pistemäärä} / \text{parhaan teknisen tarjouksen pistemäärä}) \times 100.$$

11.10.2 Rahoitustarjousten arviointi

Teknisen arvioinnin päätyttyä niiden tarjousten, joita ei ole hylätty teknisen osan perusteella, rahoitusta koskevat kuoret avataan, ja arviointitoimikunta varmentaa tarjoukset istunnossaan nimikirjoituksellaan. Arviointitoimikunta tarkistaa istunnossaan, ettei rahoitustarjouksiin sisälly laskuvirheitä. Mahdolliset laskuvirheet korjataan, eikä tästä aiheudu tarjoajalle seuraamuksia.

Tarjousten vertailussa otetaan huomioon kaikki sopimuksesta aiheutuvat kulut (palkkiot, välittömät kustannukset ja kiinteämääräiset kustannukset) lukuun ottamatta tositetta vastaan korvattavia kuluja. Tarjoajan on luokiteltava nämä kulut hinnaston sisältävien tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti. Arviointitoimikunta voi kuitenkin tarkistaa tarjouksen sisältämän luokittelun vaatimustenmukaisuuden ja korjata luokittelua tarvittaessa. Tarjoaja määrää kuitenkin itsenäisesti palkkioista.

Sopimukselle myönnettyt enimmäisvarat ylittävät tarjoukset hylätään.

Edullisimmalle tarjoukselle annetaan 100 pistettä. Muiden tarjousten pistemäärät lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Pisteet} = (\text{edullisimman tarjouksen hinta} / \text{kysymyksessä olevan tarjouksen hinta}) \times 100.$$

11.11 Hankintasopimuksen tekeminen

11.11.1 Toimeksisaajan valitseminen

Taloudellisesti edullisin tarjous valitaan suhteuttamalla tarjousten tekninen laatu ja hinta toisiinsa käyttämällä painokerrointa 80/20. Tätä varten

- teknisille tarjouksille annetut pisteet kerrotaan luvulla 0,80,
- rahoitustarjouksille annetut pisteet kerrotaan luvulla 0,20.

Tarjous, joka saa eniten pisteitä laskettaessa yhteen näin saadut teknisten tarjousten pisteet ja rahoituspisteet, julistetaan voittaneeksi tarjoukseksi.

Jos kahta tarjousta pidetään samanarvoisina, etusija annetaan

- a) AKT-valtion tarjoajalle, tai
- b) sellaisen puuttuessa tarjoajalle, joka
  - mahdollistaa AKT-valtioiden fyysisten ja inhimillisten voimavarojen mahdollisimman hyvän käytön,
  - tarjoaa parhaat alihankintamahdollisuudet AKT-valtioiden yrityksille tai luonnollisille henkilöille,
  - on AKT-valtioiden ja yhteisön luonnollisten henkilöiden ja yritysten yhteenliittymä.

Koko menettelystä (teknisestä arvioinnista ja rahoitusta koskevasta arvioinnista) tehdään sopimuksentekopöytäkirja, jonka kaikki arviointitoimikunnan jäsenet allekirjoittavat ja jonka hankintaviranomainen hyväksyy. Viimeksi mainittu toimittaa lähetystön päällikön hyväksyttäväksi tiedot lopputuloksesta, johon saatujen tarjousten perusteella on päädytty, sekä hankintapäätöksen tekemistä koskevan ehdotuksen.

Lähetystön päällikkö hyväksyy 30 päivän kuluessa hankintaviranomaisen ehdotuksen kaikkien palvelusopimusten tekemisestä, suorat sopimukset ja hätäapusopimukset mukaan lukien.

Koko arviointimenettely on toteutettava ja toimeksisaajalle on ilmoitettava tarjouskilpailun ratkaisusta tarjousten voimassaoloaikana. Tältä osin on tärkeää pitää mielessä, että arviointimenettelyn pitkittyminen voi johtaa siihen, ettei toimeksisaaja pysty enää vahvistamaan tarjousta (asiantuntijoiden käytettävyyys).

Koko tarjouspyyntömenettely suppean luettelon laatimisesta tarjouskilpailun voittajalle tehtävään ilmoitukseen asti on ehdottoman luottamuksellinen. Arviointitoimikunnan päätökset ovat yhteispäätöksiä ja sen neuvottelut salaisia. Arviointitoimikunnan jäsenet ovat salassapitovelvollisia.

Eritysisesti arviointia koskevat selonteot ja pöytäkirjat on tarkoitettu yksinomaan sisäiseen käyttöön, eikä niistä voida tiedottaa tarjoajille eikä millekään muulle osapuolelle kuin asianomaisen AKT-valtion tai asianomaisten AKT-valtioiden tai komission valtuutetuille yksiköille ja valvontaviranomaisille (tilintarkastustuomioistuimelle ja niin edelleen).

11.11.2 Tarjouskilpailun ratkaisua koskeva ilmoitus

Hankintaviranomainen ilmoittaa toimeksisaajalle kirjallisesti tarjouksen hyväksymisestä komission virallisen päätöksen jälkeen ja ennen tarjousten voimassaoloajan päättymistä. Lisäksi hankintaviranomainen ilmoittaa muille tarjoajille vakiomuotoisella kirjeellä, ettei heidän tarjouksiaan ole hyväksytty. Kirjeessä ilmoitetaan kysymyksessä olevan yrityksen esittämän tarjouksen mahdolliset puutteet ja tarjouksen saama pistemäärä yksityiskohtaisesti, samoin kuin muiden tarjoajien saamat kokonaispistemäärät.

Jos on kyse rahoitussopimuksen yhteydessä tehdystä sopimuksesta, hankintaviranomainen voi ilmoittaa hankintasopimuksen tekemisestä ainoastaan, jos rahoitussopimus on tehty (katso 5 kohta, "Lykkäysehdon sisältävä tarjouspyyntö").

Sen jälkeen kun sopimus on allekirjoitettu, komissio julkaisee tarjouspyynnön tuloksen (jälki-ilmoitus) *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, Internetissä ja tarvittaessa myös muissa tarkoitukseen soveltuvissa tiedotusvälineissä. Jälki-ilmoituksissa on ilmoitettava vastaanotettujen tarjousten lukumäärä, sopimuksentekopäivämäärä, toimeksisaajan nimi ja osoite sekä sopimuksen hinta.

11.11.3 *Hankintasopimuksen allekirjoittaminen*

Sen jälkeen kun hankintaviranomainen on allekirjoittanut sopimuksen, sopimus lähetetään toimeksisaajalle, jonka on varmennettava se allekirjoituksellaan 30 vuorokauden kuluessa sopimuksen vastaanottamisesta ja palautettava se.

Sopimus on päivättävä, eikä siinä voida määrätä sen allekirjoittamispäivämäärää edeltävistä työsuorituksista, eikä se voi tulla voimaan ennen kuin sopimuspuolet ovat allekirjoittaneet sen. Sopimuksen allekirjoittaminen on se ajankohta, josta alkaen sen allekirjoittaneet osapuolet ovat sidossuhteessa pannakseen sopimuksen täytäntöön, minkä vuoksi kyseistä päivämäärää on harkittava tarkoin.

11.12 **Asiantuntijoiden hyväksyminen**

Kun komissio tekee sopimuksen toimien AKT-valtion nimissä ja sen puolesta, lähetystön päällikkö antaa AKT-valtiolle tiedoksi toimeksisaajan nimen ja asiantuntijoiden hyväksymistä varten ehdotetut asiantuntijat. Tällä hyväksyntää koskevalla hakemuksella ei haeta hyväksyntää komission suorittamalle arvioinnille.

AKT-valtio voi kieltäytyä antamasta hyväksyntänsä ainoastaan sellaisen kysymyksessä olevia asiantuntijoita koskevan asianmukaisesti perustellun ja oikeutetun syyn perusteella, josta ilmoitetaan lähetystön päällikölle kirjallisesti 30 vuorokauden kuluessa hyväksymistä koskevan hakemuksen esittämispäivämäärästä.

11.13 **Mahdollisuus käyttää asiantuntijoita ja asiantuntijoiden korvaaminen**

Jos sopimuksessa määrätään teknisen apuhenkilöstön käyttömahdollisuudesta, toimeksisaajan on toimitettava tarjouksessaan täsmennetty henkilöstö. Kyseiset täsmennykset voidaan esittää eri muodoissa. Sopimuksessa yksilöidään ja määrätään joka tapauksessa se avainhenkilöstö (projektinjohtaja, pitkäaikaiset asiantuntijat, projektin hallintojohtaja, kirjanpitäjä ja niin edelleen), joka toimeksisaajan on annettava käyttöön sopimuksen nojalla.

Jos tarjouksentekijäyhtiö ja/tai ehdotetut asiantuntijat ovat salanneet tarjouksessaan tarkoituksellisesti sen, että ehdotettu avainhenkilöstö tai osa siitä on itse asiassa käytettävissä vasta sen tarjouspyyntöasiakirjoissa täsmennetyin päivämäärän jälkeen, jona kyseiset asiantuntijat on tarkoitus ottaa käyttöön, arviointitoimikunta voi sulkea heidät tarjouspyynnön ulkopuolelle. Jos hankintaviranomainen ja komissio saavat tietää tällaisesta salailusta vasta sen jälkeen, kun hankintasopimus on tehty, ne voivat päättää, että sopimus mitätöidään ja tarjouspyyntö esitetään uudelleen tai että tarjouksilpailun voittajaksi julistetaan arviointitoimikunnan valinnassa toiseksi tullut tarjous. Tällaiseen toimintaan syyllystynyt tarjoaja voidaan sulkea yhteisön muiden sopimusten ulkopuolelle.

Sopimuksessa ei ainoastaan yksilöidä toimitettavaa avainhenkilöstöä, vaan siinä on myös täsmennettävä tältä henkilöstöltä vaadittava pätevyys ja kokemus. Tämä on tärkeää siinä tapauksessa, että toimeksisaajan on vaihdettava kyseisen henkilöstön jäseniä sopimuksen allekirjoittamisen ja tekemisen jälkeen. Tällainen tilanne voi tulla eteen jopa ennen kuin sopimuksen täytäntöönpano on alkanut tai sopimusta täytäntöön pantaessa. Molemmissa tapauksissa toimeksisaajan on perusteltava korvaamispyyntö ja saatava hankintaviranomaiselta kirjallinen lupa korvaamiseen etukäteen. Hankintaviranomaisen on annettava vastauksensa 30 vuorokauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

Toimeksisaajan on ehdotettava henkilöstön korvaamista omasta aloitteestaan seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilöstön jäsenen kuollessa, sairastuessa tai joutuessa onnettomuuteen;
- b) mikäli on tarpeen korvata joku henkilöstön jäsen minkä tahansa toimeksisaajan tahdosta riippumattoman syyn vuoksi (esimerkiksi virasta eroamisen vuoksi).

Lisäksi hankintaviranomainen voi pyytää kirjallisen ja perustellun pyynnön nojalla korvaamista täytäntöönpanon aikana, jos joku henkilöstön jäsen ei ole sen mielestä pätevä tai sovelias suorittamaan hänelle sopimuksen nojalla kuuluvia tehtäviä.

Jos jonkun henkilöstön jäsenen tilalle on nimitettävä uusi jäsen, tämän uuden henkilön on oltava vähintään yhtä pätevä ja yhtä kokenut, eivätkä hänelle maksettavat palkkiot saa ylittää alkuperäiselle jäsenelle maksettavia palkkioita. Jos toimeksisaaja ei pysty hankkimaan alkuperäisen jäsenen tilalle yhtä pätevää ja/tai kokenutta asiantuntijaa, hankintaviranomainen voi joko päättää purkaa sopimuksen, jos sen täytäntöönpano on vaarassa epäonnistua joltain osin, tai – jos täytäntöönpanon onnistumisesta ei ole epäilyjä – päättää hyväksyä tilalle valitun asiantuntijan, edellyttäen, että tämän palkkiot voidaan saattaa asianmukaiselle tasolle neuvottelemalla niistä uudelleen ja alentamalla niitä tarvittaessa.

Toimeksisaajan on vastattava henkilöstön korvaamisesta aiheutuvista ylimääräisistä kustannuksista. Jos asiantuntijan tilalle ei oteta uutta asiantuntijaa välittömästi ja jos uuden asiantuntijan työsuhte alkaa vasta jonkin ajan kuluttua, hankintaviranomainen voi pyytää toimeksisaajaa nimittämään hankkeeseen väliaikaisen asiantuntijan siihen asti, kunnes uusi asiantuntija aloittaa työnsä, tai toteuttaa muita toimenpiteitä tilapäisestä henkilöstövajauksesta aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Hankintaviranomainen ei huolehdi kuitenkaan asiantuntijan poissaoloajalta maksettavista tai asiantuntijan tilalle (tilapäisesti tai lopullisesti) asetetulle henkilölle maksettavista korvauksista.

12. ARVOLTAAN ALLE 200 000 EURON SOPIMUSTEN TEKEMISTÄ KOSKEVAT YKSITYISKOHTAISET SÄÄNNÖT

12.1 **Puitesopimus**

Kun on kyse sellaisista arvoltaan alle 200 000 euron sopimuksista, joiden toteuttaminen kestää alle 12 kuukautta, hankintaviranomainen voi ottaa käyttöön myös puitesopimusjärjestelmän.

Käytettäessä puitesopimusjärjestelmää komissio – joka toimii kaikkien yhteisön ulkoisen avun edunsaajamaiden nimissä ja näiden puolesta – laatii rajoitetun tarjouspyynnön jälkeen (katso edellä oleva 11 kohta) luetteloja mahdollisista palvelujen tarjoajista ajanjaksolle, jonka pituus on kolmesta viiteen vuotta; palvelujen tarjoajat jaetaan useisiin erilaista teknistä asiantuntemusta edellyttäviä aloja koskeviin sopimuksen eriin. Tämän vuoksi ei ole aiheellista laatia suppeaa luetteloa palvelujen tarjoajista kutakin yksittäistä tarjouspyynnön seurauksena tehtävää sopimusta varten.

Kun on kysymys sellaisesta erityisestä arvoltaan alle 200 000 euron sopimuksesta, joka on kestoltaan alle 12 kuukauden pituinen, komissio – joka toimii kysymyksessä olevan AKT-valtion nimissä ja tämän puolesta – toimittaa haettua asiantuntijaa tai haettuja asiantuntijoita koskevan kuvauksen kolmelle sellaiselle puitesopimuksessa täsmennetyille palvelujen tarjoajalle, jotka on valittu haluttua asiantuntemusta edustavaa alaa koskevaa erää varten laaditusta luettelosta.

Niiden kolmen yhtiön, joille asiantuntijapyyntö on esitetty, on 8 päivän kuluessa ehdotettava kuvausta vastaavia asiantuntijoita noudattamalla puitesopimusta tehtäessä tarjottua hintahaitaria. Komission yksiköt valitsevat taloudellisesti edullisimman tarjouksen ja ilmoittavat päätöksestä hyväksytyille sopimuspuolelle.

Puitesopimuksen kutakin erää varten hyväksytyjen yhtiöiden yhdenvertaisten kilpailuedellytysten takaa-miseksi komission yksiköt huolehtivat siitä, että kutakin erää varten laadittuihin luetteloihin sisältyviä yhtiöitä haastatellaan vuorotellen.

12.2 **Yksinkertaistettu menettely**

Kun on kysymys arvoltaan alle 200 000 euron sopimuksesta, hankintaviranomainen voi tehdä palvelusopimuksen noudattamalla yksinkertaistettua menettelyä – jolloin ei julkaista ilmoitusta – mikäli puitesopimuksen käyttö ei tuota tulosta tai se ei ole mahdollista.

Hankintaviranomainen laatii luettelon valitsemistaan vähintään kolmesta palvelujen tarjoajasta erityisesti asiantuntijoita ja konsulttitoimistoja koskevissa komission tietokannoissa olevien tietojen perusteella. Hyväksytyille ehdokkaille lähetetään tarjouspyyntökirje ja tarjouspyyntöasiakirjat.

Tarjousten on oltava perillä tarjouspyyntökirjeessä ilmoitetussa hankintaviranomaisen osoitteessa pyynnössä ilmoitettuun päivämäärään ja kellonaikaan mennessä. Hyväksytyille ehdokkaille on annettava tarjousten jättämistä varten vähintään 30 vuorokauden määräaika pyyntökirjeen lähetyspäivämäärästä alkaen.

Tarjoukset on lähetettävä kahden kirjekuoren periaatetta noudattaen; toinen kuori sisältää teknisen tarjouksen ja toinen rahoitustarjouksen.

Arviointitoimikunta, jolla on tarvittava tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus, avaa ja arvioi tarjoukset. Arviointitoimikunnan jäsenten on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan. Arvioituaan tarjoukset toimikunta määrittää taloudellisesti edullisimman tarjouksen ottamalla huomioon tarjousten teknisen laadun ja hinnan. Jos hankintaviranomainen ei saa vähintään kolmea vaatimusten mukaista tarjousta, menettely on peruutettava ja aloitettava uudelleen.

Kun kysymyksessä on arvoltaan enintään 5 000 euron palvelupyyntö, hankintaviranomainen voi kuitenkin toimia heti ensimmäisen tarjouksen saatuaan.

III OSA

TAVARANHANKINTOJA KOSKEVIIN SOPIMUKSIIN SOVELLETTAVAT ERITYISTOIMENPITEET

13. JOHDANTO

Tavaranhankintasopimukset koskevat tavaroiden suunnittelua, valmistusta, haluttuun kohteeseen tapahtuvaa toimitamista, kokoamista ja käyttöönottoa sekä kaikkia muita mahdollisia sopimuksessa tarkoitettuja tehtäviä kuten huoltoa, korjaamista, koulutusta, huoltopalvelua ja niin edelleen.

Tavarantoimittaja voi olla kuka tahansa toimituksista huolehtiva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Tarjouksen tekevää tavarantoimittajaa kutsutaan tarjoajaksi; henkilöä, joka pyytää kutsua osallistua yksinkertaisesti menettelyyn, nimitetään ehdokkaaksi.

Hankintaviranomainen, joka täsmennetään aina sopimusilmoituksessa, on sopimuksen tekemiseen valtuutettu viranomainen. Tavaranhankintasopimukset tekee AKT-valtio, jonka kanssa komissio tekee rahoitus sopimuksen.

Komissio valmistelee ja lähettää kansainväliset tarjouspyyntöasiakirjat hankintaviranomaiselle hyväksymistä ja menettelyn aloittamista varten. Hankintaviranomainen toimittaa muut tarjouspyyntöasiakirjat lähetystön päällikön hyväksyttäväksi ennen tarjouspyyntöjen esittämistä. Täten hyväksytyjen päätösten perusteella ja tiiviissä yhteistyössä lähetystön päällikön kanssa hankintaviranomainen esittää kaikki tarjouspyynnöt, vastaanottaa tarjoukset, toimii puheenjohtajana tarjouksia tarkasteltaessa ja vahvistaa tarjouspyynnön lopputuloksen. Hankintaviranomainen toimittaa lähetystön päällikölle hyväksymistä varten tiedot lopputuloksesta, johon saatujen tarjousten perusteella on päädytty, sekä hankintapäätöksen tekemistä koskevan ehdotuksen. Saatuaan lähetystön päällikön hyväksynnän hankintaviranomainen allekirjoittaa sopimukset ja antaa ne tiedoksi lähetystön päällikölle. Lähetystön päällikkö kutsutaan aina virallisesti paikalle ja on yleensä läsnä, kun tarjoukset avataan ja analysoidaan.

14. HANKINTAMENETTELYJÄ KOSKEVAT PERIAATTEET

14.1 Arvoltaan yli 150 000 euron sopimuksia koskevat periaatteet

14.1.1 Avoin menettely

Hankintasopimusten tekemisen pääperiaatteena on, että sopimusilmoituksen jälkeen tehdään avoin kansainvälinen tarjouspyyntö.

14.1.2 Neuvottelumenettely

Seuraavissa tapauksissa toimitussopimukset voidaan kuitenkin tehdä noudattamalla neuvottelumenettelyä komission annettua ennakkosuostumuksensa:

- a) Jos hankintaviranomaisille ennalta arvaamattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi 15, 16 ja 17 kohdassa tarkoitetuille avoimille tai yksinkertaistetuille menettelyille asetettuja määräaikoja ei voida noudattaa. Äärimmäisen kiireen perustelemiseksi mainitut syyt eivät saa missään olosuhteissa johtua hankintaviranomaisista. Tässä yhteydessä viimeksi mainittu voi käydä vapaasti asianmukaisiksi katso-miaan keskusteluita niiden mahdollisten tarjoajien kanssa, jotka se on valinnut laatimaansa luetteloon yhteisymmärryksessä lähetystön päällikön kanssa, ja myöntää sopimuksen valitsemalleen tarjoajalle.
- b) Jos tämä on perusteltua tiettyjen toimitusten luonteen tai erityisominaisuuksien vuoksi, esimerkiksi jos sopimuksen täytäntöönpano on yksinomaan kyseisten toimitusten käyttöä sääntelevien patenttien tai lisenssien haltijoiden vastuulla.
- c) Jos kysymyksessä ovat alkuperäisen tavarantoimittajan suorittamat lisätoimitukset, joiden tarkoituksena on joko tavanomaisten toimitusten tai laitteistojen osittainen korvaaminen tai olemassa olevien toimitusten tai laitteistojen laajentaminen, ja jos tavarantoimittajan vaihtamisen vuoksi edunsaaja joutuisi hankki-maan teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaista materiaalia, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteet-tömiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja kunnossapidossa.
- d) Jos tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen jos yhtään laadulliset ja/tai rahoitukselliset kel-poisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty. Tällaisessa tapauksessa hankintaviranomainen voi – sen jälkeen kun tarjouspyyntö on peruutettu ja komissio antanut ennakkosuostumuksensa – ryhtyä neu-votteluihin valitsemansa tarjouskilpailuun osallistuneen tarjoajan tai valitsemiensa tarjouskilpailuun osal-listuneiden tarjoajien kanssa, edellyttäen, ettei alkuperäisiä sopimusehtoja olennaisesti muuteta (katso 6 kohta, "Hankintamenettelyn peruuttaminen").

14.2 Arvoltaan 30 000–150 000 euron sopimukset**14.2.1 Paikallisesti ilmoitettava avoin menettely**

Tässä tapauksessa sopimukset tehdään paikallisesti ilmoitettavalla avoimella tarjouspyynnöllä (tämän menettelyn yhteydessä tavaranhankintasopimusta koskeva ilmoitus julkaistaan yksinomaan asianomaisessa AKT-valtiossa tai asianomaisissa AKT-valtioissa). Lisäksi komissio julkaisee Internetissä tiedot tällaisista tarjouspyynnöistä (asiakirjojen numeron, maan, hankintaviranomaisen ja sopimustyyppin) sekä sen lähetystön osoitteen, josta yritykset voivat pyytää lisätietoja.

14.2.2 Neuvottelumenettely

Hankintaviranomainen voi – edellä olevassa 14.1.2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa ja komission annettua tätä varten suostumuksensa – tehdä hankintasopimuksen noudattamalla neuvottelumenettelyä.

14.3 Arvoltaan alle 30 000 euron sopimukset**14.3.1 Yksinkertaistettu menettely**

Arvoltaan alle 30 000 euron hankintasopimuksissa noudatetaan yksinkertaistettua menettelyä, jos tavarantoi-
mittajia on vähintään kolme, eikä sopimusilmoitusta julkaista. Jos tilattujen toimitusten arvo on enintään
5 000 euroa, hankintaviranomainen voi toimia heti ensimmäisen tarjouksen saatuaan.

15. AVOIN KANSAINVÄLINEN TARJOUSPYYNTÖ (JOTA SOVELLETAAN ARVOLTAAN YLI 150 000 EURON SOPIMUKSIIN)**15.1 Sopimusilmoitusten julkaiseminen**

Yleisistä tarjouspyynnöistä on julkaistava sopimusilmoitus mahdollisimman laajan osallistumisen ja asianmu-
kaisen avoimuuden takaamiseksi.

15.1.1 Tavaranhankintasopimuksia koskevien ilmoitusten julkaiseminen

Sopimusilmoitukset julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, kunkin AKT-valtion virallisessa lehdessä, Internetissä ja tarvittaessa myös jossakin muussa tarkoitukseen soveltuvassa tiedotusvälineessä. Komissio huolehtii *Euroopan yhteisöjen viralliseen lehteen* ja Internetiin tulevista ilmoituksista. AKT-valtiot huolehtivat paikall-
lisella tasolla julkaistavista ilmoituksista.

Hankintaviranomainen ja sopimuksen kohde on kuvailtava ilmoituksessa selvästi, täsmällisesti ja kattavasti. Paikallisesti julkaistavan sopimusilmoituksen on oltava samanlainen kuin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ja Internetissä julkaistu ilmoitus ja se on julkaistava samanaikaisesti.

Hankintaviranomainen tai komission yksiköt (lähetystöt, jäsenvaltioissa olevat komission yksiköt ja keskus-
yksikkö) toimittavat asiasta kiinnostuneille palveluntarjoajille kysymyksessä olevaa sopimusta koskevat tar-
jouspyyntöasiakirjat.

15.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja sisältö

Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen vaaditulla tavalla on olennaisen tärkeää sekä hankintamenettelyn asian-
mukaisen läpiviemisen että sopimuksen moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Kyseisten asiakirjojen on sisällettävä kaikki ne määräykset ja tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta tarjoajat voivat
esittää tarjouksensa, toisin sanoen tiedot noudatettavista menettelyistä, toimitettavista asiakirjoista, vaatimus-
tenvastaisuudesta sekä ratkaisuperusteista ja niin edelleen.

Tarjouspyyntöasiakirjat laatii komissio, joka lähettää tarjouspyyntöasiakirjat hankintaviranomaiselle hyväksy-
mistä ja menettelyn aloittamista varten. Asiakirjoissa on oltava seuraavat osat:

— tarjoajille annettavat ohjeet, joissa on määrättävä muun muassa i) sopimuksen valinta- ja ratkaisuperus-
teet, ii) mahdollinen lupa vaihtoehtojen esittämiseen ja iii) tarjouksessa tarkoitettu valuutta,

— EKR:n rahoittamia hankintasopimuksia koskevat yleiset sopimusehdot,

- erityisohjeet, joissa esitetään yksityiskohtaisesti yleiset sopimusehdot, täydennetään niitä tai esitetään niitä koskevia poikkeuksia; mikäli annetut tiedot ovat ristiriidassa keskenään, erityisohjeet ovat ensisijaisia yleisiin sopimusehtoihin nähden,
- tekniikkaa koskeva liite, joka sisältää mahdolliset suunnitelmat, tekniset eritelvät ja sopimuksen täytäntöönpanoa koskevan ohjeellisen aikataulun,
- hinnasto (tarjoaja täyttää),
- tarjouslomake,
- sopimuslomake,
- pankin tai muun vastaavan laitoksen takuulomakkeet seuraaviin tarkoituksiin:
  - = tarjous (1–2 prosenttia sopimusta varten käytettävissä olevista varoista),
  - = ennakot, ja
  - = moitteeton täytäntöönpano (10 prosenttia sopimuksen arvosta).

Jolleivät ne ole sopimuksen kohteen vuoksi perusteltuja, ovat kiellettyjä sellaiset tekniset eritelvät, joissa mainitaan tietyn valmistajan tiettyä alkuperää olevat tuotteet ja jotka vaikuttavat siten tiettyjä tuotteita suosivasti ja toisia tuotteita syrjivästi. Jos tuotteita ei voida kuvailla riittävän täsmällisesti ja ymmärrettävästi, ne voidaan kuitenkin määritellä käyttämällä niiden kaupanimeä, edellyttäen, että myös muut vastaavanlaiset tuotteet hyväksytään.

15.3 Valinta- ja ratkaisuperusteet

Valintaperusteet koskevat tarjoajien kykyä panna täytäntöön kysymyksessä olevan kaltaisia sopimuksia. Joissain tapauksissa – silloin, kun sopimukseen sisältyy asennustöitä tai -palveluja – tarjouspyyntöasiakirjoissa voidaan tämän vuoksi esittää tarjoajan teknistä pätevyyttä koskevia valintaperusteita.

Vaatimukset täytettäviin teknisiin tarjouksiin sovellettavat ratkaisuperusteet ovat tarjouksen hinta ja – jos tarjouspyynnössä pyydetään myös huoltopalvelua ja/tai koulutusta koskevia ehdotuksia – näiden ehdotusten laatu.

15.4 Menettelyn aikana annettavat lisätiedot

Tarjouspyyntöasiakirjojen on oltava mahdollisimman selkeitä, jotta asiasta kiinnostuneiden tavarantoimittajien ei tarvitse pyytää lisätietoja menettelyn aikana. Jos hankintaviranomainen toimittaa joko omasta aloitteestaan tai jonkin tarjoajan pyynnöstä tarjouspyyntöasiakirjoihin liitettäviä lisätietoja, kyseiset tiedot on toimitettava kirjallisina ja samanaikaisesti kaikille tarjoajille.

Jos mahdollisia tarjoajia ei voida yksilöidä avoimen menettelyn luonteen vuoksi, julkaistaan 15.1.1 kohdassa ("Tavaranhankintasopimuksia koskevien ilmoitusten julkaiseminen") tarkoitettu ilmoitus, jossa esitetään tarjouspyyntöasiakirjoihin tehty mahdolliset muutokset. Tarjousten vastaanottamiselle asetettua määräaikaakaan voidaan pidentää, jotta tarjoajat voivat ottaa kyseisen muutoksen huomioon.

Tarjoajat voivat esittää kysymyksensä kirjallisina viimeistään 21 vuorokautta ennen tarjousten viimeistä jättöpäivää. Hankintaviranomaisen on toimitettava vastaukset kysymyksiin kaikille tarjoajille viimeistään 11 vuorokautta ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä.

15.5 Tarjousten viimeinen jättöpäivä

Tarjousten on oltava perillä tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitetussa hankintaviranomaisen osoitteessa pyynnössä mainittuun päivämäärään ja kellonaikaan mennessä. Tarjousten laatu ja kilpailun edellytysten täyttyminen voidaan taata ainoastaan varaamalla tarjousten jättämiselle kohtuullinen määräaika. Kokemus on osoittanut, että liian lyhyt määräaika estää ehdokkaita jättämästä tarjouksia tai saa heidät jättämään puutteellisia tai huonosti valmisteltuja tarjouksia.

Tarjousilmoituksen julkaisemisen ja tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymispäivän välillä on oltava vähintään 60 vuorokautta. Tietyissä poikkeustapauksissa ja lähetystön päällikön annettua tätä varten luvan etukäteen voidaan kuitenkin noudattaa myös muunlaisia määräaikoja.

15.6 Tarjousten voimassaoloaika

Tarjoukset sitovat tarjoajia tarjouspyyntöasiakirjoissa määrätyn ajanjakson ajan. Kyseisen ajanjakson on oltava riittävän pitkä, jotta hankintaviranomainen voi analysoida tarjoukset, hyväksyä hankintapäätöksen tekemistä koskevan ehdotuksen, ilmoittaa ratkaisusta ja tehdä sopimuksen. Tarjousten voimassaoloajaksi on vahvistettu 90 vuorokautta alkaen tarjousten viimeiseksi jättöpäiväksi vahvistetusta päivästä.

Hankintaviranomainen voi pyytää tarjoajilta – poikkeustapauksissa, ennen tarjousten voimassaoloajan päättymistä – voimassaoloajan pidentämistä enintään 40 vuorokaudella.

Sen tarjoajan, jonka tarjous hyväksytään, on pidettävä tarjoustaan voimassa lisäksi 60 vuorokauden ajan alkaen tarjouskilpailun ratkaisua koskevan ilmoituksen antamisesta.

15.7 Tarjousten jättäminen

Kukin tekninen tarjous ja rahoitustarjous on asetettava pakkaukseen tai päällyskuoreen sille varatussa sinetöidyssä kirjekuoressa, johon merkitään seuraavat tiedot:

- hakemusten jättämistä varten tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettu osoite,
- maininta siitä, mihin tarjouspyyntöilmoitukseen tarjoaja vastaa,
- tarvittaessa niiden erien numerot, joita jätettävä tarjous koskee,
- tarjouspyyntöasiakirjojen kielellä lisätty maininta "Ei saa avata ennen tarjousten avaamistuntia".

15.8 Tarjousten avaaminen

Hankintaviranomaisen on kirjattava vastaanotetut tarjoukset niiden saapuessa ja laadittava toimitetuista tarjouksista omakätinen vastaanottotodistus. Tarjoukset sisältävät kuoret on säilytettävä sinetöityinä varmassa paikassa niiden avaamiseen asti.

Arviointitoimikunta, johon kuuluu pariton määrä jäseniä – vähintään kolme henkeä – joilla on oltava tarjousten asianmukaisen arvioinnin edellyttämä tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus, avaa ja arvioi tarjoukset. Sen jäsenten on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan.

Arviointitoimikunta avaa tarjoukset julkisessa istunnossa tarjouspyyntöasiakirjoissa määrättyssä paikassa ja niissä määrättyinä ajankohtana. Tarjousten julkisessa avaamistilaisuudessa on ilmoitettava tarjoajien nimet, ehdotetut hinnat, vaaditun tarjoustakuun olemassaolo ja kaikki muut hankintaviranomaisen aiheelliseksi katsomat tiedot.

Lähetystön päällikölle on annettava tietoja säännöllisesti. Hän on läsnä tarkkailijana tarjousten avaamistilaisuudessa, ja hänelle toimitetaan jäljennös jokaisesta tehdystä tarjouksesta.

Arvioinnissa otetaan huomioon ainoastaan tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettuun päivämäärään ja kellonaikaan mennessä toimitetuissa kuorissa jätetyt tarjoukset.

Tarjoukset avataan sen varmistamiseksi, että tarjoukset sisältävät kaikki tarvittavat osat, että vaadittu tarjoustakuu on toimitettu, että asiakirjat on allekirjoitettu asianmukaisesti ja että tarjoukset ovat yleisesti ottaen kunnossa.

Tarjousten avaamistilaisuudesta tehdään pöytäkirja, jonka kaikki arviointitoimikunnan jäsenet varmentavat allekirjoituksellaan ja joka sisältää seuraavat tiedot:

- kokouksen päivämäärä, kellonaika ja paikka,
- kokouksen läsnäolijat,
- niiden tarjoajien nimet, jotka ovat vastanneet tarjouspyyntöön vaaditun määräajan kuluessa,
- tieto siitä, onko tarjoukset jätetty sinetöidyissä kuorissa,
- tieto siitä, onko tarjousten alkuperäiskappaleet allekirjoitettu asianmukaisesti ja onko tarjousten jäljennöksiä lähetetty vaadittu määrä,

- tarjousten hinta,
- niiden tarjoajien nimet, joiden tarjoukset on hylätty avaamisistunnossa todetun vaatimustenvastaisuuden vuoksi,
- niiden tarjoajien nimet, jotka ovat vetäytyneet kilpailusta,
- tarjoajien mahdollisesti antamat vakuutukset.

15.9 Tarjousten analysoiminen

Ennen tarjousten yksityiskohtaista arvioimista hankintaviranomainen varmistaa, että tarjouksen sisältö on tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyjen määräysten mukainen.

Tarjous on vaatimustenmukainen, kun se on kaikkien tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyjen edellytysten, yksityiskohtaisten sääntöjen ja eritelmien mukainen ilman merkittäviä poikkeamia tai rajoituksia. Merkittävät poikkeamat tai rajoitukset ovat sellaisia, jotka vaikuttavat hankintasopimuksen alaan, laatuun tai täytäntöönpanoon tai jotka poikkeavat tarjouspyyntöasiakirjoista olennaisella tavalla tai rajoittavat hankintasopimukseen liittyviä hankintaviranomaisen oikeuksia tai tarjoajan velvollisuuksia ja jotka haittaavat vaatimuksen mukaisia tarjouksia jättäneiden tarjoajien kilpailuasemia.

Jos tarjous ei ole tarjouspyyntöasiakirjojen mukainen, hankintaviranomainen hylkää sen, eikä sitä saa myöhemmin korjauksin tai poikkeamia tai rajoituksia poistamalla muuttaa vaatimusten mukaiseksi.

Arviointitoimikunta antaa tarjousten arvioinnin päätyttyä arvion kunkin tarjouksen teknisestä vaatimustenmukaisuudesta ja jakaa tarjoukset kahteen ryhmään: tarjouksiin, jotka ovat teknisten vaatimusten mukaisia, ja tarjouksiin, jotka eivät ole kyseisten vaatimusten mukaisia. Kun on kyse huoltopalveluja ja/tai koulutusta sisältävistä sopimuksista, myös näiden palvelujen tekninen laatu arvioidaan tarjousten teknisen analysoinnin yhteydessä.

Arviointitoimikunta tarkistaa teknisen arvioinnin päätyttyä, ettei rahoitustarjouksissa ole laskuvirheitä. Mahdolliset laskuvirheet korjataan, eikä tästä aiheudu tarjoajille seuraamuksia.

15.10 Hankintasopimuksen tekeminen

15.10.1 Toimeksisaajan valitseminen

- a) Kun on kyse sopimuksesta, johon ei sisälly huoltopalvelua, hinta on ainoa ratkaisuperuste. Sen jälkeen kun kaikki sellaiset sopimukset, jotka eivät ole vaatimusten mukaisia, on hylätty, valitaan edullisin tarjous, ja sen tekijä julistetaan toimeksisaajaksi.
- b) Kun kysymyksessä on huoltopalveluja ja/tai koulutusta edellyttävä hankintasopimus, teknisessä arvioinnissa on otettava huomioon näiden palvelujen laatu. Kun kaikki sellaiset sopimukset, jotka eivät ole vaatimusten mukaisia, on hylätty, tässäkin tapauksessa valitaan taloudellisesti edullisin tarjous ottamalla samalla huomioon tarjottujen palvelujen tekninen laatu ja ehdotettu hinta.

Kummassakin tapauksessa sovelletaan 14.1.2 kohdan d alakohdan määräyksiä, jos valittu tarjous ylittää sopimukselle myönnettyt enimmäisvarat.

Sovelletaan 3.8 kohdan b alakohdassa ("Etuudet") kuvattua määräystä. Lisäksi jos kahta tarjousta pidetään samanarvoisina, etusija annetaan

- a) AKT-valtion tarjoajalle; tai
- b) sellaisen puuttuessa tarjoajalle, joka
  - mahdollistaa AKT-valtioiden fyysisten ja inhimillisten voimavarojen mahdollisimman hyvän käytön,
  - tarjoaa parhaat alihankintamahdollisuudet AKT-valtioiden yrityksille tai luonnollisille henkilöille,
  - on AKT-valtioiden ja yhteisön luonnollisten henkilöiden ja yritysten yhteenliittymä.

Arviointimenettelystä kokonaisuudessaan tehdään sopimuksentekopöytäkirja, jonka kaikki arviointitoimikunnan jäsenet allekirjoittavat. Kyseisessä kertomuksessa on esitettävä uudelleen ne perusteet, joiden nojalla osa tarjouksista on luokiteltu teknisten vaatimusten vastaisiksi, ja osoitettava, miltä osin kyseiset tarjoukset eivät ole vaadittujen teknisten eritelmien mukaisia. Hankintaviranomainen toimittaa lähetystön päällikölle hyväksymistä varten tiedot lopputuloksesta, johon saatujen tarjousten perusteella on päädytty, sekä hankintapäätöksen tekemistä koskevan ehdotuksen.

Lähetystön päällikkö hyväksyy 30 päivän kuluessa hankintaviranomaisen ehdotuksen sellaisten suorien sopimusten, hätäapusopimusten ja kaikkien muiden toimitussopimusten tekemisestä, joiden arvo on alle 1 miljoonaa euroa.

Lähetystön päällikkö hyväksyy 30 päivän kuluessa hankintaviranomaisen ehdotuksen kaikkien muiden toimitussopimusten osalta, joita ei ole mainittu edellä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- valittu tarjous on alhaisin tarjouspyyntöasiakirjojen vaatimukset täyttävistä tarjouksista,
- valittu tarjous täyttää kaikki tarjouspyyntöasiakirjoissa mainitut valintaperusteet,
- valittu tarjous ei ylitä sopimusta varten varattua rahamäärää.

Jos nämä edellytykset eivät täyty, lähetystön päällikkö toimittaa ehdotuksen komissiolle, joka päättää ehdotuksesta 60 päivän kuluessa siitä, kun on saanut sen lähetystön päälliköltä. Jos valitun tarjouksen hinta ylittää sopimusta varten varatun rahamäärän, komissio tekee tarvittavan rahoitussitoumuksen hyväksyessään ratkaisun.

Koko arviointimenettely on toteutettava ja toimeksisaajalle on ilmoitettava tarjouskilpailun ratkaisusta tarjousten voimassaoloaikana. Tältä osin on tärkeää pitää mielessä, että arviointimenettelyn pitkittyminen voi johtaa siihen, ettei toimeksisaaja kykene enää vahvistamaan tarjoustaan (asiantuntijoiden käytettävyyks).

Koko tarjouspyyntömenettely tarjouskilpailun voittajalle tehtävään ilmoitukseen asti on ehdottoman luottamuksellinen. Arviointitoimikunnan päätökset ovat yhteispäätöksiä ja sen neuvottelut salaisia. Arviointitoimikunnan jäsenet ovat salassapitovelvollisia.

Erityisesti arviointia koskevat selonteot ja pöytäkirjat on tarkoitettu yksinomaan sisäiseen käyttöön, eikä niistä voida tiedottaa tarjoajille eikä millekään muulle osapuolelle kuin asianomaisen AKT-valtion tai asianomaisten AKT-valtioiden tai komission valtuutetuille yksiköille ja valvontaviranomaisille (tilintarkastustuomioistuimelle ja niin edelleen).

15.10.2 Tarjouskilpailun ratkaisua koskeva ilmoitus

Hankintaviranomainen ilmoittaa toimeksisaajalle kirjallisesti tarjouksen hyväksymisestä komission virallisen päätöksen jälkeen ja ennen tarjousten voimassaoloajan päättymistä. Lisäksi hankintaviranomainen ilmoittaa muille tarjoajille vakiomuotoisella kirjeellä, ettei heidän tarjouksiaan ole hyväksytty sekä sen, oliko heidän tarjouksensa teknisten vaatimusten mukainen. Kirjeessä tuodaan esiin myös tarjouksen tekniset puutteet.

Kun on kyse rahoitussopimuksen yhteydessä tehdystä sopimuksesta, hankintaviranomainen voi ilmoittaa hankintapäätöksen tekemisestä ainoastaan, jos rahoitussopimus on tehty (katso 5 kohta, "Lykkäysehdon sisältävä tarjouspyyntö").

Sen jälkeen kun sopimus on allekirjoitettu, komissio julkaisee tarjouspyynnön tuloksen (jälki-ilmoitus) *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, Internetissä ja tarvittaessa myös muissa tarkoitukseen soveltuviissa tiedotusvälineissä. Jälki-ilmoituksissa on ilmoitettava vastaanotettujen tarjousten lukumäärä, sopimuksentekopäivämäärä, toimeksisaajan nimi ja osoite sekä sopimuksen hinta.

15.10.3 Sopimuksen allekirjoittaminen

Sen jälkeen kun hankintaviranomainen on allekirjoittanut sopimuksen, sopimus lähetetään toimeksisaajalle, jonka on varmennettava se allekirjoituksellaan 30 vuorokauden kuluessa sopimuksen vastaanottamisesta ja palautettava se suoritustakauksen kanssa.

Sopimus on päivättävä, eikä siinä voida määrätä sen allekirjoittamispäivämäärää edeltävistä työsuorituksista, eikä se voi tulla voimaan ennen kuin sopimuspuolet ovat allekirjoittaneet sen. Sopimuksen allekirjoittaminen on se ajankohta, josta alkaen sen allekirjoittaneet osapuolet ovat sidossuhteessa pannakseen sopimuksen täytäntöön, minkä vuoksi kyseistä päivämäärää on harkittava tarkoin.

16. PAIKALLISESTI ILMOITETTAVA AVOIN TARJOUSPYYNTÖ (JOTA SOVELLETAAN ARVOLTAAN 30 000–150 000 EURON SOPIMUKSIIN)

Paikallisesti ilmoitettavan tarjouspyynnön yhteydessä tavaranhankintasopimuksia koskeva ilmoitus julkaistaan ainoastaan asianomaisessa AKT-valtiossa tai asianomaisissa AKT-valtioissa. Lisäksi komissio julkaisee Internetissä tällaisia tarjouspyyntöjä koskevat tiedot (asiakirjan numeron, maan, hankintaviranomaisen ja sopimus-tyypin) sekä sen lähetystön osoitteen, josta yritykset voivat hankkia lisätietoja.

Huomattakoon, että paikallisesti ilmoitettavan avoimen tarjouspyynnön on taattava kaikkien vaatimukset täyttävien tavarantoimittajien osallistuminen paikallisia toimittajia vastaavalla tavalla. Kaikki muiden vaatimukset täyttävien tavarantoimittajien osallistumisen rajoittamiseen tähtäävät ehdot ovat kiellettyjä (esimerkiksi vaatimus, että tällaiset yritykset ovat rekisteröityneet edunsaajamaassa tai että ne ovat jo aiemmin saaneet paikallisia toimeksiantoja ja niin edelleen).

Sovellettaessa tätä menettelyä paikallisessa lehdistössä julkaistavan sopimusilmoituksen julkaisemisen ja tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymispäivän välillä on oltava vähintään 30 vuorokautta.

Kohdassa 15 tarkoitettuja avoimen menettelyn yhteydessä sovellettavia toimenpiteitä sovelletaan samalla tavalla paikallisesti ilmoitettavaan avoimeen menettelyyn.

17. YKSINKERTAISTETTU MENETTELY (JOTA SOVELLETAAN ARVOLTAAN ALLE 30 000 EURON SOPIMUKSIIN)

Aina kun kysymyksessä on arvoltaan alle 30 000 euron sopimus, hankintaviranomainen voi – kuultuaan vähintään kolmea valitsemaansa toimittajaa – tehdä sopimuksen noudattamalla yksinkertaistettua menettelyä, jonka yhteydessä ei julkaista ilmoitusta.

Hankintaviranomainen laatii vähintään kolmen toimittajan luettelon. Hyväksytyille ehdokkaille lähetetään pyyntö esittää tarjous heille samalla toimitettavien teknisten eritelmien perusteella. Tässä tapauksessa tarjoustakuuta ei vaadita.

Tarjousten on oltava pyynnössä ilmoitetussa hankintaviranomaisen osoitteessa pyynnössä ilmoitettuun päivämäärään ja kellonaikaan mennessä.

Hankintaviranomainen teettää saatuja tarjouksia koskevan arviointikertomuksen, jossa täsmennetään tarjousten tekninen vaatimustenmukaisuus ja tarjouksiin sisältyvät sopimusehdot. Jos hankintaviranomainen ei saa vähintään kolmea vaatimusten mukaista tarjousta, menettely on peruutettava ja aloitettava uudestaan.

Kun kysymyksessä on arvoltaan enintään 5 000 euron hankintapyyntö, hankintaviranomainen voi kuitenkin toimia heti ensimmäisen tarjouksen saatuaan.

IV OSA

RAKENNUSURAKOITA KOSKEVIEN SOPIMUSTEN YHTEYDESSÄ SOVELLETTAVAT ERITYISTOIMENPITEET

18. JOHDANTO

Rakennusurakoita koskevat sopimukset ovat toisaalta urakoitsijan ja toisaalta hankintaviranomaisen välisiä sopimuksia, joiden tarkoituksena on joko rakennusurakoita koskevien sopimusten täytäntöönpano tai jonkin työn toteuttaminen.

Urakoitsija on rakennusurakoita suorittava luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Tarjouksen jättänyttä urakoitsijaa nimitetään tarjoajaksi. Urakoitsijaa, joka pyytää kutsua osallistua rajoitettuun menettelyyn tai yksinkertaistettuun menettelyyn, nimitetään ehdokkaaksi.

Hankintaviranomainen, joka täsmennetään aina sopimusilmoituksessa, on viranomainen, joka on valtuutettu tekemään sopimus. Rakennusurakoita koskevien sopimusten tekemisestä vastaa AKT-valtio, jonka kanssa komissio tekee rahoitussopimuksen.

Komissio valmistelee ja lähettää kansainväliset tarjouspyyntöasiakirjat hankintaviranomaiselle hyväksymistä ja menettelyn aloittamista varten. Hankintaviranomainen toimittaa muut tarjouspyyntöasiakirjat lähetystön päällikön hyväksyttäväksi ennen tarjouspyyntöjen esittämistä. Täten hyväksytyjen päätösten perusteella ja tiiviissä yhteistyössä lähetystön päällikön kanssa hankintaviranomainen esittää kaikki tarjouspyynnöt, vastaanottaa tarjoukset, toimii puheenjohtajana tarjouksia tarkasteltaessa ja vahvistaa tarjouspyynnön lopputuloksen. Hankintaviranomainen toimittaa lähetystön päällikölle hyväksymistä varten tiedot lopputuloksesta, johon saatujen tarjousten perusteella on päädytty, sekä hankintapäätöksen tekemistä koskevan ehdotuksen. Saatuaan lähetystön päällikön hyväksynnän hankintaviranomainen allekirjoittaa sopimukset ja antaa ne tiedoksi lähetystön päällikölle. Lähetystön päällikkö kutsutaan aina virallisesti paikalle, ja on yleensä läsnä, kun tarjoukset avataan ja analysoidaan.

19. HANKINTAMENETTELYJÄ KOSKEVAT PERIAATTEET**19.1 Arvoltaan yli 5 000 000 euron sopimukset****19.1.1 Avoin menettely**

Rakennusurakoita koskevien sopimusten tekemisen pääperiaatteena on, että sopimusilmoituksen julkaisemisen jälkeen tehdään avoin kansainvälinen tarjouspyyntö.

19.1.2 Neuvottelumenettely

Komission annettua ennakkosuostumuksensa seuraavissa tapauksissa rakennusurakoita koskevat sopimukset voidaan tehdä noudattamalla neuvottelumenettelyä:

- a) Jos hankintaviranomaisille ennalta arvaamattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi 20, 21 ja 22 kohdassa tarkoitetuille avoimille, rajoitetuille tai yksinkertaistetuille menettelyille asetettuja määräaikoja ei voida noudattaa. Äärimmäisen kiireen perustelemiseksi käytetyt syyt eivät saa missään olosuhteissa johtua hankintaviranomaisista. Tässä yhteydessä viimeksi mainittu voi käydä vapaasti asianmukaisiksi katsomiaan keskusteluja niiden mahdollisten tarjoajien kanssa, jotka se on valinnut laatimaansa luetteloon yhteisymmärryksessä lähetystön päällikön kanssa, ja myöntää sopimuksen valitsemalleen tarjoajalle.
- b) Kun on kyse sellaisesta lisäurakasta, joka ei sisälly alun perin tehtyyn sopimukseen ja josta on tullut jonkin ennalta arvaamattoman syyn vuoksi välttämätön kyseisen työn toteuttamiselle, edellyttäen, että sopimus tehdään alkuperäiseen sopimukseen sisältyvän työn toteuttavan urakoitsijan kanssa, ja että
  - kyseisiä työsuorituksia ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti pääsopimuksesta aiheuttamatta edunsaajalle huomattavaa haittaa,
  - kyseiset työsuoritukset ovat ehdottoman välttämättömiä sopimuksen täyttämiseksi, vaikka ne ovat erillisiä alkuperäisen sopimuksen täytäntöönpanosta.

Lisäurakoiden yhteenlaskettu arvo on enintään 50 prosenttia pääsopimuksen arvosta.

- c) Jos tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen jos yhtään laadulliset ja/tai rahoitukselliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty. Tällaisessa tapauksessa hankintaviranomainen voi – sen jälkeen kun tarjouspyyntö on peruutettu ja komissio antanut ennakkosuostumuksensa – ryhtyä neuvotteluihin valitsemansa tarjouskilpailuun osallistuneen tarjoajan tai valitsemiensa tarjouskilpailuun osallistuneiden tarjoajien kanssa, edellyttäen, ettei alkuperäisiä sopimusehtoja olennaisesti muuteta (katso 6 kohta, "Hankintamenettelyn peruuttaminen").

19.2 Arvoltaan 300 000–5 000 000 euron sopimukset**19.2.1 Paikallisesti ilmoitettava avoin menettely**

Sopimukset tehdään paikallisesti ilmoitettavalla avoimella tarjouspyynnöllä (tämän menettelyn yhteydessä urakkasopimusta koskeva ilmoitus julkaistaan yksinomaan asianomaisessa AKT-valtiossa tai asianomaisissa AKT-valtioissa). Lisäksi komissio julkaisee Internetissä tiedot tällaisista tarjouspyynnöistä (asiakirjojen numeron, maan, hankintaviranomaisen ja sopimustyyppin) sekä sen lähetystön osoitteen, josta yritykset voivat pyytää lisätietoja.

19.2.2 Neuvottelumenettely

Hankintaviranomainen voi – edellä olevassa 19.1.2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa ja komission annettua tätä varten suostumuksensa – tehdä rakennusurakoita koskevia sopimuksia noudattamalla neuvottelumenettelyä.

19.3 Arvoltaan alle 300 000 euron sopimukset**19.3.1 Yksinkertaistettu menettely**

Arvoltaan alle 300 000 euron urakkasopimuksissa noudatetaan yksinkertaistettua menettelyä ja sopimusilmoitus jätetään julkaisematta, jos urakoitsijoita on vähintään kolme.

20. AVOIN KANSAINVÄLINEN TARJOUSPYYNTÖ (JOTA SOVELLETAAN ARVOLTAAN YLI 5 000 000 EURON SOPIMUKSIIN)

20.1 **Sopimusilmoitusten julkaiseminen**

Mahdollisimman laajan osallistumisen ja asianmukaisen avoimuuden takaamiseksi avoimista tarjouspyynnöistä on julkaistava sopimusilmoitus.

20.1.1 *Urakkasopimuksia koskevien ilmoitusten julkaiseminen*

Sopimusilmoitukset julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, kunkin AKT-valtion virallisessa lehdessä, Internetissä ja tarvittaessa myös jossakin muussa tarkoitukseen soveltuvassa tiedotusvälineessä. Komissio huolehtii Euroopan yhteisöjen viralliseen lehteen ja Internetiin tulevista ilmoituksista. AKT-valtiot huolehtivat paikallisella tasolla julkaistavista ilmoituksista.

Hankintaviranomainen ja sopimuksen kohde on kuvailtava ilmoituksessa selvästi, täsmällisesti ja kattavasti. Paikallisesti julkaistavan sopimusilmoituksen on oltava samanlainen kuin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ja Internetissä julkaistu ilmoitus ja se on julkaistava samanaikaisesti.

Hankintaviranomaisen on lähetettävä tarjouspyyntöasiakirjat asiasta kiinnostuneille urakoitsijoille. Tarjouspyyntöasiakirjojen laajuuden ja niiden jäljentämisestä aiheutuvien kulujen vuoksi hankintasopimusasiakirjojen jakelusta huolehtii yleensä niiden laatimisesta vastaava konsulttitoimisto kiinteämääräistä korvausta vastaan. Tästä tehtävästä huolehtivan toimiston on allekirjoitettava salassapitositoumus.

Tarjouspyyntöasiakirjoihin voi tutustua myös hankintaviranomaisen tiloissa ja komission yksiköissä (lähetyksessä, jäsenvaltioissa olevissa komission yksiköissä ja keskusyksiköissä).

20.2 **Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja sisältö**

Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen vaaditulla tavalla on olennaisen tärkeää sekä hankintamenettelyn että sopimuksen moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Kyseisten asiakirjojen on sisällettävä kaikki ne määräykset ja tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta tarjoajat voivat esittää tarjouksensa, toisin sanoen tiedot noudatettavista menettelyistä, toimitettavista asiakirjoista, vaatimustenvastaisuudesta, arviointiperusteista ja niin edelleen.

Tarjouspyyntöasiakirjat laatii komissio, joka lähettää tarjouspyyntöasiakirjat hankintaviranomaiselle hyväksymistä ja menettelyn aloittamista varten. Asiakirjojen on sisällettävä seuraavat osat:

- tarjoajille annettavat ohjeet, joissa on määrättävä muun muassa i) sopimuksen valinta- ja ratkaisuperusteet, ii) mahdollinen lupa vaihtoehtojen esittämiseen ja iii) sopimuksessa tarkoitettu valuutta,
- EKR:n rahoittamia urakkasopimuksia koskevat yleiset sopimusehdot,
- erityisohjeet, joissa esitellään yksityiskohtaisesti yleiset sopimusehdot, täydennetään niitä tai esitetään niitä koskevia poikkeuksia; mikäli annetut tiedot ovat ristiriidassa keskenään, erityisohjeet ovat ensisijaisia yleisiin sopimusehtoihin nähden,
- tekniikkaa koskevat liitteet, jotka sisältävät suunnitelmia, teknisiä eritelmiä ja sopimuksen täytäntöönpanoa koskevan ohjeellisen aikataulun,
- hinnasto (tarjoaja täyttää) ja hintaerittely,
- tarjouslomake,
- sopimuslomake,
- pankin tai muun vastaavan laitoksen takuulomakkeet seuraaviin tarkoituksiin:
  - = tarjous (1–2 prosenttia sopimusta varten käytettävissä olevista varoista),
  - = ennakot,
  - = moitteeton täytäntöönpano (10 prosenttia sopimuksen arvosta).

20.3 Valinta- ja ratkaisuperusteet

Valintaperusteet koskevat tarjoajan kykyä panna täytäntöön kysymyksessä olevan kaltaisia sopimuksia; tältä osin otetaan huomioon erityisesti viimeksi kuluneiden vuosien aikana suoritettut urakat.

Kun valinta on suoritettu tällä tavoin ja sopimukset, jotka eivät täytä vaatimuksia, hylätty, hankintapäätöksen tekemisen ainoa peruste on tarjouksen hinta.

20.4 Menettelyn aikana annettavat lisätiedot

Tarjouspyyntöasiakirjojen on oltava mahdollisimman selkeitä, jotta asiasta kiinnostuneiden urakoitsijoiden ei tarvitse pyytää lisätietoja menettelyn aikana. Jos hankintaviranomainen toimittaa joko omasta aloitteestaan tai jonkin tarjoajan pyynnöstä tarjouspyyntöasiakirjoihin liitettäviä lisätietoja, kyseiset tiedot on toimitettava kirjallisina ja samanaikaisesti kaikille tarjoajille.

Jos mahdollisia tarjoajia ei voida yksilöidä avoimen menettelyn luonteen vuoksi, julkaistaan 20.1.1 kohdassa ("Urakkasopimuksia koskevien ilmoitusten julkaiseminen") tarkoitettu ilmoitus, jossa esitetään tarjouspyyntöasiakirjoihin tehty muutokset. Tarjousten vastaanottamiselle asetettua määräaika voidaan pidentää, jotta ehdokkaat voivat ottaa kyseisen muutoksen huomioon.

Tarjoajat voivat esittää kysymyksensä kirjallisina viimeistään 21 vuorokautta ennen tarjousten viimeistä jättöpäivää. Hankintaviranomaisen on toimitettava vastaukset kysymyksiin kaikille ehdokkaille viimeistään 11 vuorokautta ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä.

20.5 Tarjousten viimeinen jättöpäivä

Tarjousten on oltava perillä tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitetussa hankintaviranomaisen osoitteessa pyynnössä mainittuun päivämäärään ja kellonaikaan mennessä. Tarjousten laatu ja kilpailun edellytysten täyttyminen voidaan taata ainoastaan varaamalla tarjousten jättämiseksi kohtuullinen määräaika. Kokemus on osoittanut, että liian lyhyt määräaika estää ehdokkaita jättämästä tarjouksia tai saa heidät jättämään puutteellisia tai huonosti valmisteltuja tarjouksia.

Tarjousilmoituksen julkaisemisen ja tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymispäivän välillä on oltava vähintään 90 vuorokautta. Tietyissä poikkeustapauksissa ja lähetystön päällikön annettua tätä varten luvan etukäteen voidaan kuitenkin noudattaa myös muunlaisia määräaikoja.

20.6 Tarjousten voimassaoloaika

Tarjoukset sitovat tarjoajia tarjouspyyntöasiakirjoissa määrätyn ajanjakson ajan. Kyseisen ajanjakson on oltava riittävän pitkä, jotta hankintaviranomainen voi analysoida tarjoukset, hyväksyä hankintapäätöksen tekemistä koskevan ehdotuksen, ilmoittaa ratkaisusta ja tehdä sopimuksen. Tarjousten voimassaoloajaksi on vahvistettu 90 vuorokautta alkaen tarjousten viimeiseksi jättöpäiväksi vahvistetusta päivästä.

Hankintaviranomainen voi pyytää tarjoajilta – poikkeustapauksissa, ennen tarjousten voimassaoloajan päättymistä – voimassaoloajan pidentämistä enintään 40 vuorokaudella.

Sen tarjoajan, jonka tarjous hyväksytään, on pidettävä tarjoustaan voimassa lisäksi 60 vuorokauden ajan alkaen tarjouskilpailun ratkaisua koskevan ilmoituksen antamisesta.

20.7 Tarjousten jättäminen

Kukin tekninen tarjous ja rahoitustarjous on asetettava pakkaukseen tai päällyskuoreen sille varatussa sinetöidyssä kirjekuoressa, johon merkitään seuraavat tiedot:

- hakemusten jättämistä varten tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettu osoite,
- maininta siitä, mihin tarjouspyyntöilmoitukseen tarjoaja vastaa,
- tarvittaessa niiden erien numerot, joita jätettävä tarjous koskee,
- tarjouspyyntöasiakirjojen kielellä lisätty maininta "Ei saa avata ennen tarjousten avaamistuntoa".

20.8 Tarjousten avaaminen

Hankintaviranomaisen on kirjattava vastaanotetut tarjoukset niiden saapuessa ja laadittava toimitetuista tarjouksista omakätinen vastaanottotodistus. Tarjoukset sisältävät kuoret on säilytettävä sinetöityinä varmassa paikassa niiden avaamiseen asti.

Vähintään kolmihenkinen arviointitoimikunta (jäsenten määrän on oltava pariton), jolla on tarjousten asianmukaisen arvioinnin edellyttämä tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus, avaa ja arvioi tarjoukset. Arviointitoimikunnan jäsenten on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan.

Arviointitoimikunta avaa tarjoukset julkisessa istunnossa tarjouspyyntöasiakirjoissa määrättyssä paikassa ja niissä määrättyä ajankohtana. Tarjousten julkisessa avaamistilaisuudessa on ilmoitettava tarjoajien nimet, ehdotetut hinnat, vaaditun tarjoustakuun olemassaolo ja kaikki muut hankintaviranomaisen aiheelliseksi katsomat tiedot.

Lähetystön päällikölle on annettava tietoja säännöllisesti. Hän on läsnä tarkkailijana tarjousten avaamistilaisuudessa, ja hänelle toimitetaan jäljennös jokaisesta tehdystä tarjouksesta.

Arvioinnissa otetaan huomioon ainoastaan tarjouspyyntöasiakirjoissa ilmoitettuun päivämäärään ja kellonaikaan mennessä toimitetuissa kuorissa jätetyt tarjoukset.

Tarjoukset avataan sen varmistamiseksi, että tarjoukset sisältävät kaikki tarvittavat osat, että vaadittu tarjoustakuu on toimitettu, että asiakirjat on allekirjoitettu asianmukaisesti ja että tarjoukset ovat yleisesti ottaen kunnossa.

Tarjousten avaamistilaisuudesta tehdään pöytäkirja, jonka kaikki arviointitoimikunnan jäsenet varmentavat allekirjoituksellaan ja joka sisältää seuraavat tiedot:

- kokouksen päivämäärä, kellonaika ja paikka,
- kokouksen läsnäolijat,
- niiden tarjoajien nimet, jotka ovat vastanneet tarjouspyyntöön vaaditun määräajan kuluessa,
- tieto siitä, onko tarjoukset jätetty sinetöidyissä kuorissa,
- tieto siitä, onko tarjousten alkuperäiskappaleet allekirjoitettu asianmukaisesti ja onko tarjousten jäljennöksiä lähetetty vaadittu määrä,
- tarjousten hinta,
- niiden tarjoajien nimet, joiden tarjoukset on hylätty avaamisistunnossa todetun vaatimustenvastaisuuden vuoksi,
- niiden tarjoajien nimet, jotka ovat vetäytyneet kilpailusta,
- tarjoajien mahdollisesti antamat vakuutukset.

20.9 Tarjousten analysoiminen

Ennen tarjousten yksityiskohtaista arvioimista hankintaviranomainen tarkistaa, että tarjouksen sisältö on tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyjen määräysten mukainen.

Tarjous on vaatimustenmukainen, kun se on kaikkien tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyjen edellytysten, yksityiskohtaisten sääntöjen ja eritelmien mukainen ilman merkittäviä poikkeamia tai rajoituksia. Merkittävät poikkeamat tai rajoitukset ovat sellaisia, jotka vaikuttavat hankintasopimuksen alaan, laatuun tai täytäntöönpanoon tai jotka poikkeavat tarjouspyyntöasiakirjoista olennaisella tavalla tai rajoittavat hankintasopimukseen liittyviä hankintaviranomaisen oikeuksia tai tarjoajan velvollisuuksia ja jotka haittaavat vaatimuksen mukaisia tarjouksia jättäneiden tarjoajien kilpailuasemia.

Jos tarjous ei ole tarjouspyyntöasiakirjojen mukainen, hankintaviranomainen hylkää sen, eikä sitä saa myöhemmin korjauksin tai poikkeamia tai rajoituksia poistamalla muuttaa vaatimusten mukaiseksi.

Arviointitoimikunta antaa tarjousten arvioinnin päätyttyä arvion kunkin tarjouksen teknisestä vaatimusten mukaisuudesta ja jakaa tarjoukset kahteen ryhmään: tarjouksiin, jotka ovat teknisten vaatimusten mukaisia, ja tarjouksiin, jotka eivät ole kyseisten vaatimusten mukaisia.

Arviointitoimikunta tarkistaa teknisen arvioinnin päätyttyä, ettei rahoitustarjouksissa ole laskuvirheitä. Mahdolliset laskuvirheet korjataan, eikä tästä aiheudu tarjoajille seuraamuksia.

20.10 Hankintasopimuksen tekeminen

20.10.1 Toimeksisaajan valitseminen

Toimeksisaajaksi valitaan taloudellisesti edullisimman tarjouksen tekijä; taloudellisesti edullisin tarjous on teknisen analyysin yhteydessä vaatimusten mukaisiksi luokitelluista tarjouksista edullisin. Tämän tarjouksen tekijä nimitetään toimeksisaajaksi, edellyttäen, ettei tarjouksen hinta ylitä sopimukselle myönnettyjen enimmäisvarojen määrää.

Jos tarjous ylittää sopimukselle myönnettyt enimmäisvarat, sovelletaan 19.1.2 kohdan c alakohdan määräyksiä.

Sovelletaan 3.8 kohdan b alakohdan ("Etuudet") kuvattua määräystä. Lisäksi jos kahta tarjousta pidetään samanarvoisina, etusija annetaan

- a) AKT-valtion tarjoajalle; tai
- b) sellaisen puuttuessa tarjoajalle, joka
  - mahdollistaa AKT-valtioiden fyysisten ja inhimillisten voimavarojen mahdollisimman hyvän käytön,
  - tarjoaa parhaat alihankintamahdollisuudet AKT-valtioiden yrityksille tai luonnollisille henkilöille,
  - on AKT-valtioiden ja yhteisön luonnollisten henkilöiden ja yritysten yhteenliittymä.

Arviointimenettelystä kokonaisuudessaan laaditaan sopimuksentekopöytäkirja, jonka kaikki arviointitoimikunnan jäsenet allekirjoittavat. Kyseisessä kertomuksessa on esitettävä uudelleen ne perusteet, joiden nojalla osa tarjouksista on luokiteltu teknisten vaatimusten vastaisiksi, ja osoitettava, miltä osin kyseiset tarjoukset eivät ole vaadittujen teknisten eritelmien mukaisia. Hankintaviranomainen toimittaa lähetystön päällikölle hyväksymistä varten arviointikertomuksen ja hankintapäätöksen tekemistä koskevan ehdotuksen.

Lähetystön päällikkö hyväksyy 30 päivän kuluessa hankintaviranomaisen ehdotuksen sellaisten suorien sopimusten, hätäapuserä- ja kaikkien muiden rakennusurakkasopimusten tekemisestä, joiden arvo on alle 5 miljoonaa euroa.

Lähetystön päällikkö hyväksyy 30 päivän kuluessa hankintaviranomaisen ehdotuksen kaikkien muiden rakennusurakkasopimusten osalta, joita ei ole mainittu edellä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- valittu tarjous on alhaisin tarjouspyyntöasiakirjojen vaatimukset täyttävistä tarjouksista,
- valittu tarjous täyttää kaikki tarjouspyyntöasiakirjoissa mainitut valintaperusteet,
- valittu tarjous ei ylitä sopimusta varten varattua rahamäärää.

Jos nämä edellytykset eivät täyty, lähetystön päällikkö toimittaa ehdotuksen komissiolle, joka päättää ehdotuksesta 60 päivän kuluessa siitä, kun on saanut sen lähetystön päälliköltä. Jos valitun tarjouksen hinta ylittää sopimusta varten varatun rahamäärän, komissio tekee tarvittavan rahoitussitoumuksen hyväksyessään ratkaisun.

Koko arviointimenettely on toteutettava ja toimeksisaajalle on ilmoitettava tarjoukilpailun ratkaisusta tarjousten voimassaoloaikana. Tältä osin on tärkeää pitää mielessä, että arviointimenettelyn pitkittyminen voi johtaa siihen, ettei toimeksisaaja kykene enää vahvistamaan tarjoustaan (asiantuntijoiden käytettävyyden).

Koko tarjouspyyntömenettely tarjouskilpailun voittajalle tehtävään ilmoitukseen asti on ehdottoman luottamuksellinen. Arviointitoimikunnan päätökset ovat yhteispäätöksiä ja sen neuvottelut salaisia. Arviointitoimikunnan jäsenet ovat salassapitovelvollisia.

Erityisesti arviointia koskevat selonteot ja pöytäkirjat on tarkoitettu yksinomaan sisäiseen käyttöön, eikä niistä voida tiedottaa tarjoajille eikä millekään muulle osapuolelle kuin asianomaisten AKT-valtion tai asianomaisten AKT-valtioiden tai komission valtuutetuille yksiköille ja valvontaviranomaisille (tilintarkastustuomioistuimelle ja niin edelleen).

20.10.2 Tarjouskilpailun ratkaisua koskeva ilmoitus

Hankintaviranomainen ilmoittaa toimeksisaajalle kirjallisesti tarjouksen hyväksymisestä komission virallisen päätöksen jälkeen ja ennen tarjousten voimassaoloajan päättymistä. Lisäksi hankintaviranomainen ilmoittaa muille tarjoajille vakiomuotoisella kirjeellä, ettei heidän tarjouksiaan ole hyväksytty, sekä sen, oliko heidän tarjouksensa teknisten vaatimusten mukainen. Kirjeessä tuodaan esiin myös tarjouksen tekniset puutteet.

Jos on kyse rahoitus sopimuksen yhteydessä tehdystä sopimuksesta, hankintaviranomainen voi ilmoittaa hankintapäätöksen tekemisestä ainoastaan, jos rahoitus sopimus on tehty (katso 5 kohta, "Lykkäysehdon sisältävä tarjouspyyntö").

Sen jälkeen kun sopimus on allekirjoitettu, komissio julkaisee tarjouspyynnön tuloksen (jälki-ilmoitus) *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, Internetissä ja tarvittaessa myös jossakin muussa tarkoitukseen soveltuvassa tiedotusvälineessä. Jälki-ilmoituksissa on ilmoitettava vastaanotettujen tarjousten lukumäärä, sopimuksentekopäivämäärä, toimeksisaajan nimi ja osoite sekä sopimuksen hinta.

20.10.3 Sopimuksen allekirjoittaminen

Sen jälkeen kun hankintaviranomainen on allekirjoittanut sopimuksen, sopimus lähetetään toimeksisaajalle, jonka on varmennettava se allekirjoituksellaan 30 vuorokauden kuluessa sopimuksen vastaanottamisesta ja palautettava se suoritustakauksen kanssa.

Sopimus on päivättävä, eikä siinä voida määrätä sen allekirjoittamispäivämäärää edeltävistä työsuorituksista eikä se voi tulla voimaan ennen kuin sopimuspuolet ovat allekirjoittaneet sen. Sopimuksen allekirjoittaminen on se ajankohta, josta alkaen sen allekirjoittaneet osapuolet ovat sidossuhteessa pannakseen sopimuksen täytäntöön, minkä vuoksi kyseistä päivämäärää on harkittava tarkoin.

21. PAIKALLISESTI ILMOITETTAVA AVOIN TARJOUSPYNTÖ (JOTA SOVELLETAAN ARVOLTAAN 300 000–5 000 000 EURON SOPIMUKSIIN)

Paikallisesti ilmoitettavan tarjouspyynnön yhteydessä urakkasopimuksia koskeva ilmoitus julkaistaan ainoastaan asianomaisessa AKT-valtiossa tai asianomaisissa AKT-valtioissa. Lisäksi komissio julkaisee Internetissä tällaisia tarjouspyyntöjä koskevat tiedot (asiakirjan numeron, maan, hankintaviranomaisen ja sopimustyyppin) sekä sen lähetystön osoitteen, josta yritykset voivat hankkia lisätietoja.

Huomattakoon, että paikallisesti ilmoitettavan avoimen tarjouspyynnön on varmistettava se, että kaikki vaatimukset täyttävät urakoitsijat voivat osallistua tarjouskilpailuun samanlaisin ehdoin kuin paikalliset urakoitsijat. Kaikki muiden vaatimukset täyttävien toimittajien osallistumisen rajoittamiseen tähtäävät ehdot ovat kiellettyjä (esimerkiksi vaatimus, että tällaiset yritykset ovat rekisteröityneet edunsaajamaassa tai että ne ovat jo aiemmin saaneet paikallisia toimeksiantoja ja niin edelleen).

Sovellettaessa tätä menettelyä paikallisissa lehdissä julkaistavan sopimusilmoituksen ja sopimusten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymispäivän välillä on oltava vähintään 60 vuorokautta.

Kohdassa 20 tarkoitettuja avoimen menettelyn yhteydessä sovellettavia toimenpiteitä sovelletaan samalla tavalla paikallisesti ilmoitettavaan avoimeen menettelyyn.

22. YKSINKERTAISTETTU MENETTELY (JOTA SOVELLETAAN ARVOLTAAN ALLE 300 000 EURON SOPIMUKSIIN)

Aina kun kysymyksessä on arvoltaan alle 300 000 euron sopimus, hankintaviranomainen voi – kuultuaan vähintään kolmea valitsemaansa urakoitsijaa – tehdä sopimuksen noudattamalla yksinkertaistettua menettelyä, jonka yhteydessä ei julkaista ilmoitusta.

Hankintaviranomainen laatii vähintään kolmen urakoitsijan luettelon. Hyväksytyille ehdokkaille lähetetään pyyntö esittää tarjous heille samalla toimitettavien teknisten eritelmien perusteella.

Tarjousten on oltava tarjouspyyntökirjeessä ilmoitetussa hankintaviranomaisen osoitteessa pyynnössä ilmoitettuun päivämäärään ja kellonaikaan mennessä. Hyväksytyille ehdokkaille on myönnettävä vähintään 30 vuorokauden määräaika pyyntökirjeen lähettämisestä lukien.

Arviointitoimikunta, jolla on riittävä tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus, avaa ja arvioi tarjoukset. Arviointi suoritetaan samalla tavalla kuin avoimen tarjouspyynnön ollessa kysymyksessä. Jos hankintaviranomainen ei saa vähintään kolmea vaatimusten mukaista tarjousta, menettely on peruutettava ja aloitettava uudelleen.

Kun kysymyksessä on arvoltaan enintään 5 000 euron urakkapyyntö, hankintaviranomainen voi kuitenkin toimia heti ensimmäisen tarjouksen saatuaan.

LIITE 1

TARJOUSKILPAILUKUTSUA KOSKEVAT YKSITYISKOHTAISET SÄÄNNÖT

PALVELUT	HANKINNAT	URAKAT
$x \geq 200\,000$ euroa Rajoitettu kansainvälinen tarjouspyyntö. 4–8 kutsuttua palvelujen tarjoajaa.	$x > 150\,000$ euroa Avoin kansainvälinen tarjouspyyntö.	$x > 5\,000\,000$ euroa Avoin kansainvälinen tarjouspyyntö.
	$30\,000 \text{ euroa} \leq x \leq 150\,000 \text{ euroa}$ Paikallisesti ilmoitettava avoin tarjouspyyntö.	$300\,000 \text{ euroa} \leq x \leq 5\,000\,000 \text{ euroa}$ Paikallisesti ilmoitettava avoin tarjouspyyntö.
$x < 200\,000$ euroa 1. Puitesopimuksen käyttö. 2. Yksinkertaistettu menettely, jossa kuullaan vähintään kolmea palvelujen tarjoajaa. 3. $x \leq 5\,000$ euroa: vain yksi tarjous.	$x < 30\,000$ euroa 1. Yksinkertaistettu menettely, jossa kuullaan vähintään kolmea toimittajaa. 2. $x \leq 5\,000$ euroa: vain yksi tarjous.	$x < 300\,000$ euroa 1. Yksinkertaistettu menettely, jossa kuullaan vähintään kolmea urakoitsijaa. 2. $x \leq 5\,000$ euroa: vain yksi tarjous.

LIITE 2

MÄÄRITELMÄT

Yhteisö: Euroopan yhteisö.

EKR: Euroopan kehitysrachasto.

AKT-valtiot: Cotonoussa 23. kesäkuuta 2000 allekirjoitetun AKT-EY-kumppanuussopimuksen allekirjoittajina olevat Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtiot.

Jäsenvaltio: Euroopan yhteisön jäsenvaltiot.

Komissio: Euroopan yhteisöjen komissio.

Lähetystön päällikkö: Komission edustaja AKT-valtioissa.

Hankintaviranomainen: Se valtio tai julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen oikeushenkilö, joka tekee rahoitus sopimuksessa tarkoitetun sopimuksen.

Tutkimussopimus: Palvelujen tarjoajan ja hankintaviranomaisen välinen palvelusopimus, joka koskee muun muassa hankkeiden suunnittelua ja valmistelua koskevia tutkimuksia, toteutettavuustutkimuksia, taloudellisia tutkimuksia ja markkinatutkimuksia, teknisiä tutkimuksia, arviointeja ja tarkastuksia.

Teknistä apua koskeva sopimus: Palvelujen tarjoajan ja hankintaviranomaisen välinen palvelusopimus silloin, kun palvelujen tarjoajan tehtävänä on toimia neuvonantajana, kun hänet nimitetään johtamaan tai valvomaan jotain hanketta tai hänet velvoitetaan antamaan käyttöön sopimuksessa täsmennettyjä asiantuntijoita, tai kun palvelujen tarjoaja toimii hankkijana.

Tavaranhankintoja koskeva sopimus: Toimittajan ja hankintaviranomaisen välinen sopimus, jonka kohteena on tuotteiden ostaminen, leasing-toiminta, vuokraus tai osamaksulla hankkiminen osto-optioin tai ilman niitä sekä muut mahdolliset työt kuten kokoaminen ja asentaminen, huolto, korjaaminen, koulutus, huoltopalvelut ja niin edelleen.

Rakennusurakoita koskeva sopimus: Urakoitsijan ja hankintaviranomaisen välinen jonkin urakan suorittamiseksi tai jonkin työn toteuttamiseksi tehty sopimus.

Sekatyyppinen sopimus: Palvelujen tarjoajan, tavarantoimittajan tai urakoitsijan ja hankintaviranomaisen välinen sopimus, johon sisältyy vähintään kahden tyyppisiä työsuorituksia, esimerkiksi rakennusurakoita, hankintoja tai palveluja.

Puitesopimus: Sopimus, joka tehdään määrältään täsmentämättömien palvelujen tai hankintojen toimittamiseksi tietyn määrärajan kuluessa.

Ehdokas: Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai tällaisten henkilöiden ryhmittymä, joka on pyytänyt kutsua osallistua rajoitettuun menettelyyn.

Tarjoaja: Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai tällaisten henkilöiden ryhmittymä, joka tekee sopimuksen tekoon tähtäävän tarjouksen.

Toimeksisaaja: Tarjoaja, joka valitaan hankintamenettelyn perusteella.

Avoin menettely: Menettely, jota noudatettaessa kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai tällaisten henkilöiden ryhmittymä voi tehdä tarjouksen vastauksena sopimusilmoitukseen.

Rajoitettu menettely: Menettely, jota noudatettaessa ainoastaan hankintaviranomaisen kutsumat ehdokkaat voivat tehdä tarjouksen vastauksena sopimusilmoitukseen.

Yksinkertaistettu menettely: Menettely, jota noudatettaessa ainoastaan hankintaviranomaisen kutsumat ehdokkaat voivat tehdä tarjouksen ja jossa sopimusilmoitusta ei julkaista etukäteen.

Neuvottelumenettely: Menettely, jota noudatettaessa hankintaviranomainen kuulee valitsemaansa ehdokasta tai valitsemiaan ehdokkaita ja neuvottelee sopimusehdoista yhden tai useamman ehdokkaan kanssa ja jossa sopimusilmoitusta ei julkaista etukäteen (katso 10.1.2, 14.1.2, 14.2.2 ja 19.1.2 kohta).

Julkisoikeudellisten laitosten toteuttamat toimet: Asianomaisen AKT-valtion tai asianomaisten AKT-valtioiden julkisten tai puolijulkisten virastojen tai yksiköiden taikka toiminnon toteutuksesta vastaavan henkilön täytäntöönpanemat hankkeet ja ohjelmat.

Tarkoitukseen soveltuva tiedotusväline: Tarjouspyyntöilmoitus on julkaistava *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ja Internetissä kaikissa näissä yleisissä määräyksissä täsmennetyissä tapauksissa. Julkaiseminen AKT-valtioiden virallisissa lehdissä ja tarvittaessa myös erikoislehdissä on välttämätöntä.

Tarjouspyyntöasiakirjat: Asiakirjat, jotka joko komissio on valmistellut ja lähettänyt hankintaviranomaiselle hyväksymistä ja menettelyn aloittamista varten (kansainväliset tarjouspyynnöt) tai jotka hankintaviranomainen on toimittanut lähetyksen päällikön hyväksyttäväksi ennen tarjouspyynnön esittämistä (kaikki muut tarjouspyynnöt) ja jotka sisältävät kaikki tarjouksen valmisteleminen ja tekemiseen tarvittavat osat.

Yleiset sopimusehdot: Sopimusten täytäntöönpanoa koskevat hallinnolliset, rahoitukselliset, oikeudelliset ja tekniset sopimusehdot sisältävät yleiset ohjeet.

Erityisohjeet: Tarjouspyyntöasiakirjojen olennaisen osan muodostavat hankintaviranomaisen laatimat erityisohjeet, joihin sisältyy yleisiin sopimusehtoihin tehtävät muutokset, erityiset sopimusehdot, tehtävänkuvaus (palvelusopimuksessa) tai tekniset eritelmät (tavaranhankintoja tai rakennusurakoita koskevassa sopimuksessa) ja kaikki muut sopimusta koskevat asiat.

Tehtävänkuvaus: Hankintaviranomaisen laatima asiakirja, jossa määritellään palvelujen tarjoamista koskevat hankintaviranomaisen vaatimukset ja/tai tavoitteet, mukaan lukien – tarvittaessa – käytettävät menetelmät ja keinot ja/tai saavutettavat tulokset.

Arviointitoimikunta tai tuomaristo: Arviointitoimikuntaan kuuluu pariton määrä jäseniä – vähintään kolme henkilöä – joilla on oltava tarjousten asianmukaisen arvioinnin edellyttämä tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus.

Vuorokausi: Kalenteripäivä.

Määräaika: Määräaika alkaa kyseisen määräajan laskemisen lähtökohtana pidettävän toimen tai tapahtuman toteutuspäivää seuraavasta päivästä. Kun määräajan viimeinen päivä on muu kuin arkipäivä, määräaika päättyy viimeistä määräpäivää seuraavan arkipäivän päättyessä.

Eturistiriitä: Mikä tahansa sellainen tapahtuma, joka vaikuttaa ehdokkaan, tarjoajan tai sopimuspuolen kykyyn esittää objektiivinen ja puolueeton ammatillinen mielipide tai joka estää häntä jonain ajankohtana toimimasta hankintaviranomaisen etujen mukaisesti. Mikä tahansa mahdollisia tulevia työsuorituksia koskeva vaikutin tai mikä tahansa ristiriita ehdokkaan, tarjoajan tai sopimuspuolen muiden, aikaisempien tai nykyisten, sitoumusten kanssa tai mikä tahansa ristiriita hänen omien etujensa kanssa. Näitä rajoituksia sovelletaan myös ehdokkaan, tarjoajan tai sopimuspuolen mahdolliseen alihankkijaan ja henkilökuntaan.

Taloudellisesti edullisin tarjous: Kysymyksessä olevan sopimuksen perusteella määräytyvät perusteet huomioon ottaen parhaaksi arvioitu tarjous; tällaisia perusteita ovat esimerkiksi laatu, tekninen arvo, esteettisyys ja toiminnallisuus, jälkihuolto ja tekninen apu, toimituspäivä ja toimituksen tai täytäntöönpanon määräaika ja hinta tai alhaisin hinta. Nämä perusteet on julkaistava sopimusilmoituksessa tai ilmoitettava tarjouspyyntöasiakirjoissa.
